

Kelta és római kori telep Ordacsehi határában

NÉMETH PÉTER GERGELY

Rippl-Rónai Megyei Hatókörű Városi Múzeum
H-7400 Kaposvár, Fő u. 101., e-mail: peter@smmi.hu

NÉMETH, P. G.: *Celtic and Roman Age settlement in Ordacsehi (Hungary)*.

Abstract: The archaeology team excavated the M7/S-31. archaeological site. This paper shows the Celtic and Roman settlement.

Keywords: Celtic, Roman, settlement

Bevezetés

1994-ben a Füle Pirooska által vezetett régész team, Bárdos Edith, Honti Szilvia, Németh Péter Gergely és Prandel Péter, az M7/S-31 lelőhelyet tárta fel. Őskori telep és temető mellett kelta és római kori település-let és egy középkori objektum került elő. A lelőhely a település északi részén az egykori Nagy-berek szélén található. A terepbejárásai adatok alapján a kelta és római kori telep északi szélét érintette csak a feltárás. Bondár Mária a késő rézkori települési objektumok ismertetése mellett a lelőhelyet is leírta.¹ Az ásatásról rövidebb beszámolók jelentek meg.² A római telepen talált mesterjegyes edénytöredéket Horváth Friderika közölte le.³

A kelta telep

33. objektum. Nagyméretű, lekerekített téglalap alakú gödör, esetleg építmény. Több, egyéb őskori objektumoktól nem lehetett szétválasztani, melyek csak a leletanyag alapján voltak elkülöníthetőek (34–37. objektum). A kelta objektum déli széle így bizonytalan, leletanyag csak 0–50 cm mélységből került elő. H: 260 cm. Sz: kb. 230 cm. Mé: 65 cm.

Leletanyag:

1. Edénytöredék
Kihajló peremű, a peremen és a vállon a fül indulása megmaradt. Külső felülete egyenetlen kidolgozású, barna. H: 5,8 cm. Sz: 3,8 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: Ö.95.67.1. (I. t. 1.)
2. Tál töredékei
Behajló peremű tál nagyobb darabja és kisebb oldaltöredéke, szürke. H: 6,5 cm. Sz: 4,9 cm. Fv: 0,5 cm., H: 3,9 cm. Sz: 2,4 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: Ö.95.67.2. (I. t. 2.)
3. Táltöredék
Tál hastöredéke, szürke, belül barna. H: 7,7 cm. Sz: 2,1 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: Ö.95.67.3. (I. t. 3.)

4. Edény töredékei
Csupor vagy fazék seprűdíszes oldaltöredékei és aljtöredéke (3 db). Grafitos, szürke. Átlagos Fv: 0,8 cm. Ltsz: Ö.95.67.4.
5. Edénytöredék
Csupor vagy fazék seprűdíszes, árkolással és bordával díszített válltöredéke Grafitos, szürke. H: 4,3 cm. Sz: 3,5 cm. Fv: 0,9 cm. Ltsz: Ö.95.67.5.
6. Oldaltöredék
Edény simított felszínű két töredéke. Szürke foltos barna. H: 5,9 cm. Sz: 4,1 cm. Fv: 0,6 cm. H: 4,6 cm. Sz: 2,9 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: Ö.95.67.6.
7. Oldaltöredék
Vékonyfalú barna színű töredék, átfúrás nyomával az egyik szélén. H: 3,8 cm. Sz: 2,3 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: Ö.95.67.7.
8. Oldaltöredék
Nagyobb edény ívelt töredéke. Szürke-barna, belül vörös. H: 10,6 cm. Sz: 5,4 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: Ö.95.67.8.

38. objektum. Nagyméretű, négyzetes gödör lekerekített sarkokkal, meredek falú, egyenetlen aljú, déli részén kis padkával. Délnyugati részén őskori gödröket vág át (23., 39. és 41-43. objektum), itt széle nincs meg. A szomszédos 23. objektumból származó leletek minden bizonnyal a 38. kelta gödörhöz tartoznak. Cölöplyuk nem volt, padlója sem, ennek ellenére nem kizárt, hogy vagy valamilyen építmény lehetett. Betöltése egyenes fekete. H: 420 cm. Sz: 370 cm. Mé: 48 cm.

Leletanyag:

38. objektum keleti fele:

1. Peremtöredékek
Kihajló peremtöredékek (2 db), esetleg egy edény darabjai. Simított, csillámos felszínű, szürke. H: 7 cm. Sz: 2,7 cm. Fv: 0,5 cm., H: 6,3 cm. Sz: 3 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: Ö.95.64.1. (I. t. 15a-b.)
2. Tál töredékei
Behajló peremű, enyhén ívelt fenekű tál töredékei. Kopott, szürke. Átlagos Fv: 0,6 cm. Ltsz: Ö.95.64.2
3. Táltöredék
Behajló peremű kopott, szürke. H: 6,6 cm. Sz: 3,5 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: Ö.95.64.3. (I. t. 4.)
4. Mélytál töredékei
Behajló peremű, belül simított mélytál töredékei (5 db). Világosbarna-szürke. Átlagos Fv: 0,5 cm. Ltsz: Ö.95.64.4. (II. t. 1.)

¹ Bondár 1998.

² Bondár-Honti -Kiss 2000. és Honti 2007.

³ Horváth 2007.

5. Táltöredék
Behajló peremű töredék, esetleg az előző edény darabja. H: 3,2 cm. Sz: 2,3 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: Ö.95.64.5. (I. t. 9.)
6. Peremtöredék
Valószínűleg tál kihajló peremtöredéke. Kopott, szürke. H: 5,5 cm. Sz: 2,5 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: Ö.95.64.6. (I. t. 8.)
7. Orsókarika töredéke
Ívelt, vastag falú edényből kialakított orsókarika fél töredéke. Világosbarna. H: 6,6 cm. Sz: 3,5 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: Ö.95.64.7. (I. t. 6.)
8. Oldaltöredékek
Különböző edények enyhén ívelt, szürke és barna színű töredékei (3 db). Átlagos Fv: 0,7 cm. Ltsz: Ö.95.64.8.
9. Oldaltöredékek
Különböző edények enyhén ívelt, vörös színű töredékei (2 db). Átlagos Fv: 0,6 cm. Ltsz: Ö.95.64.9.
38. *objektum:*
10. Vastárgy töredéke
Kör keresztmetszetű, erősen korrodált töredék. Tör. H: 3,6 cm. Á: 1,4 cm. Ltsz: Ö.95.64.10.
12. Orsógomb
Ép orsógomb, egyenetlenül kiégetett. Sötétszürke-barna. M: 1,7 cm. Á: 3,6 cm. Ltsz: Ö.95.64.11. (I. t. 7.)
13. Orsókarika töredéke
Edénytöredékből kialakított orsókarika fél töredéke. Kopott, szürke. H: 5,2 cm. Sz: 5,5 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: Ö.95.64.12. (I. t. 5.)
14. Mélytál töredéke
Behajló peremű, korongolásból származó árkolásokkal. Kopott, szürke. H: 11 cm. Sz: 9,6 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: Ö.95.64.13. (I. t. 10.)
15. Mélytál töredékek
Behajló peremű, korongolásból származó árkolásokkal (3 db) esetleg egy edény darabjai. Simított, sötétszürke. Átlagos Fv: 0,7 cm. Ltsz: Ö.95.64.14. (I. t. 14a-c.)
16. Táltöredék
Behajló peremű, porózus, piros foltos barna. H: 5,5 cm. Sz: 3,9 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: Ö.95.64.15. (I. t. 13.)
17. Táltöredék
Kihajló peremű, szürke, kívül simított. H: 5,4 cm. Sz: 3 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: Ö.95.64.16. (I. t. 11.)
18. Tál töredékek
Különböző edények behajló peremű, barna színű töredékei (3 db). Átlagos Fv: 0,6 cm. Ltsz: Ö.95.64.17. (I. t. 12a-c.)
19. Oldaltöredékek
Különböző edények vékonyfalú, barna és piros színű töredékei (8 db). Átlagos Fv: 0,5 cm. Ltsz: Ö.95.64.18-19.
20. Oldaltöredék
Vékonyfalú barna foltos szürke színű töredék, szélen átfúrás nyomával. H: 4,2 cm. Sz: 2,8 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: Ö.95.64.20.
21. Oldaltöredék
Seprűdíszes, grafitos, kavicssal durván soványított, világosszürke. H: 6 cm. Sz: 4,1 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: Ö.95.64.20.
22. Oldaltöredék
Nagyobb edény vastag falú töredéke korongolásból származó árkolásokkal. Sötétszürke H: 10,5 cm. Sz: 10,4 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: Ö.95.64.22.
23. Edény töredékei
Kihajló peremű tál vagy urna alakú edény töredékei. A fenék benyomott. Finoman iszapolt, simított, piros foltos barna. H: 12,3 cm. Sz: 3,6 cm. Fv: 0,4 cm., H: 9,3 cm. Sz: 6,1 cm. Fv: 0, cm., H: 7,3 cm. Sz: 7 cm. Fv: 0,6 cm., Ltsz: Ö.95.64.23. (I. t. 16a-b.)
24. Oldaltöredék
Nagyobb edény, valószínűleg hombár vastag falú, szürke színű töredéke. H: 14,5 cm. Sz: 8 cm. Fv: 1,5 cm. Ltsz: Ö.95.64.24.
25. Aljtöredék
Nagyobb edény vörös színű töredéke. H: 9,2 cm. Sz: 7,7 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: Ö.95.64.25.
26. Aljtöredék
Csillámos felszínű, kopott, szürke. H: 5,3 cm. Sz: 4,5 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: Ö.95.64.26.
27. Agyagnehezékek
Gúla alakú, szürke színű nehezékek, a legkisebb darab ép, a nagyobbak kisebb sérülésektől eltekintve épek. A kisebb darab M: 10 cm. Sz: 11,5 cm., a nagyobbak M: 12 cm. Sz: 10 cm. Ltsz: Ö.95.64.27-28. (II. t. 2-4.)
28. Agyagnehezékek töredékei
Szürke színű nehezék töredékek (3 db). H: 9 cm. Sz: 7,6 cm., H: 7,3 cm. Sz: 5 cm., H: 4,4 cm. Sz: 4 cm. Ltsz: Ö.95.64.29.
29. Patics
Részben áglyenyomatos, erősen átégett töredékek (8 db). Átlagos H: 8,6 cm. Átlagos Sz: 4,4 cm. Ltsz: Ö.95.64.30.
38. *objektum (a 23. objektumból):*
30. Oldaltöredék
Nagyobb edény simított, szürke színű töredéke. H: 9 cm. Sz: 8,5 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: Ö.95.63.20.
31. Oldaltöredék
Nagyobb edény árkolt váll- és hastöredéke. Simított, csillámos felszínű, szürke H: 9 cm. Sz: 8,5 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: Ö.95.63.21.
38. *objektum környéke:*
32. Vastárgy töredéke
Négyzet keresztmetszetű, erősen korrodált töredék. Tör. H: 5,2 cm. Sz: 1,6 cm. Ltsz: Ö.95.64.31.
- 56. objektum.** Kerek, meredek oldalú, egyenes aljú gödör, alján kis padkával, ez biztosan túlbontás. Á: 130 cm. Mé: 94 cm, a padkás rész aljának mélysége 110 cm. Az 56. objektum mellett lévő 54-55. objektumokból is került elő kelta leletanyag, de a cserepek az 56. objektum anyagához tartoznak.

Leletanyag:

1. Edény töredékei
Nagyobb edény barna színű töredékei, jól látható korongolás nyomokkal, több töredéken másodlagos égésnyomok figyelhetők meg. Négy töredék az 56., három az 54. és egy az 55. objektumból került elő. A legnagyobb töredék H: 13,5 cm. Sz: 12,5 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: Ó.95.71.8., 10. és 14.
2. Edény töredékei
Nagyobb edény vastag falú, barna színű töredékei (2 db). H: 18,5 cm. Sz: 8 cm. Fv: 0,9 cm., H: 10,5 cm. Sz: 6 cm. Fv: 1,1 cm. Ltsz: Ó.95.71.13.
3. Oldaltöredék
Enyhén ívelt válltöredék, korongolásból származó árkolással, barna, belül másodlagos égésnyommal. H: 6,9 cm. Sz: 4 cm. Fv: 0,9 cm. Ltsz: Ó.95.71.14.

65. objektum. Nagyméretű, ovális alakú kenyérsütő kemence. Az 5-6 cm vastag sűtőfelületét több nagyobb edény széttört darabjaival rakták ki. Hamusgödrt egy nagyméretű óskori gödörbe (75. objektum) ásták be, ezért a hamusgödör keleti széle bizonytalan. A hamusgödör leletei is 75. objektumszámmal lettek elcsomagolva. A hamusgödör nyugati részének alján több paticsdarab volt. A kemence H: 212 cm. Sz: 226 cm. Mé: 39 cm. A hamusgödör H: kb. 120 cm. Sz: kb. 100 cm. Mé: 45 cm.

*Leletanyag:**A kemence tüzelőtere, mé: 0-30 cm*

1. Peremtöredék
Behajló peremtöredék, csillámos felszínű, szürke. H: 4,6 cm. Sz: 3,3 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: Ó.97.24.1. (II. t. 12.)
2. Oldaltöredékek
Enyhén ívelt, világosbarna színű töredékek, valószínűleg egy edény darabjai. Átlagos Fv: 0,9 cm. Ltsz: Ó.97.24.2.
3. Oldaltöredék
Enyhén ívelt, sötétszürke színű töredék. H: 4,5 cm. Sz: 2,1 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: Ó.97.24.3.
4. Patics
Két darab amorf, világosbarna színű töredék. H: 7,8 cm. Sz: 4,9 cm., H: 4,6 cm. Sz: 5,2 cm. Ltsz: Ó.97.24.4.
5. Oldaltöredékek
Különböző edények enyhén ívelt, szürke és barna színű töredékei, a rézkorba tartoznak. Átlagos Fv: 1,1 cm. Ltsz: Ó.97.24.5.

A kemence tapasztása alatti rész

6. Fazék töredékei
Kézi korongon készült fazék töredékei (16 db). Behajló, levágott peremű, seprűdíszes. A perem alatt hullámvonal fut körbe, az oldalán, három helyen, ívelt, körömbenyomásos bordadíszítéssel. Kavicssal sűrűn soványított, sötétszürke. A legnagyobb töredék H: 13,5 cm. Sz: 9,6 cm. Fv: 0,6 cm. Ó.97.24.6. (II. t. 10.)
7. Tál töredékei

Behajló peremű, benyomott fenekű, fekete színű tál töredékei (23 db). Kiszekesztett méretei: Sz:24,6 cm. F: 7,2 cm. M: 8 cm. Ó.97.24.7. (II. t. 6.)

8. Urna alakú töredékei
Kihajló peremű, egyenes fenekű edény szürkésbarna színű töredékei (12 db). A vállon két borda fut körbe. Több töredéken kátrányozás figyelhető meg., Sz:9 cm. Kiszekesztett F: 8,8 cm. Ó.97.24.8. (II. t. 7.)
9. Edény töredékei
Hasonló, nagyobb edény töredékei. Három helyen átfűrt, kátrányozás nyomaival. Barna foltos szürke. Átlagos Fv: 0,5 cm. Ltsz: Ó.97.24.8.
10. Fazék töredékei
Kihajló peremű, benyomott fenekű edény barna színű töredékei (68 db). A vállon árkolás fut körbe. Több töredéken kátrányozás figyelhető meg, több helyen átfűrt. Sz:9 cm. Kiszekesztett F: 5,4 cm. Ó.97.24.9. (II. t. 8.)
11. Tál töredékei
Behajló peremű tál felső részének szürke-barna színű töredékei (13 db). A legnagyobb H: 12 cm. Sz: 4,5 cm. Fv: 0,5 cm. Ó.97.24.10. (II. t. 5.)
12. Oldaltöredékek
Enyhén ívelt, árkolt, szürke színű töredékek, egy edény darabjai. H: 4,1 cm. Sz: 3,5 cm. Fv: 0,5 cm., H: 4,8 cm. Sz: 4,7 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: Ó.97.24.11.

A kemence hamusgödöréből, mé: 40 cm

13. Töredékes bronzfibula
Nagyméretű fibula töredéke, a kengyel díszített. H: 11,9 cm. M: 2,4 cm. Ó.97.24.12. (II. t. 11.)
14. Patics
Világosbarna színű töredékek (2 db). H: 4,3 cm. Sz: 3 cm., H: 3,9 cm. Sz: 3,4 cm. Ltsz: Ó.97.24.13.

A kemence hamusgödöréhez tartozó leletek:

15. Oldaltöredék
Vastag falú, kopott, szürke-barna színű töredék. H: 13,2 cm. Sz: 14,1 cm. Fv: 1,1 cm. Ltsz: Ó.97.24.15.
16. Oldaltöredék
Nagyobb edény hastöredéke, korongolásból származó árkolásokkal. Szürke foltos barna. H: 9,8 cm. Sz: 8,6 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: Ó.97.24.15.
17. Aljtöredékek
Különböző edények benyomott fenekű, szürke színű töredékei (2 db). H: 6,1 cm. Sz: 3,8 cm. Fv: 0,6 cm. H: 8,1 cm. Sz: 5,9 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: Ó.97.24.16. és 19.
18. Peremtöredék
Behajló peremtöredék, kopott, piros. H: 4,8 cm. Sz: 2,6 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: Ó.97.24.23.
19. Táltöredék
Behajló peremtöredékek (3 db). Szürke, másodlagos égés nyomaival. A legnagyobb töredék H: 6,8 cm. Sz: 1,8 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: Ó.97.24.24. (II. t.).

20. Oldaltöredék

Ívelt, finoman iszapolt, kopott, világosbarna színű töredék. H: 9,8 cm. Sz: 7,7 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: Ö.97.24.25.

Szörványleletek

1. Orsókarika

Ívelt, vastag falú edényből kialakított. Csillámos felszínű, szürke foltos barna. H: Á: 4,9 cm. V: 1 cm. Ltsz: Ö.97.25.1. (II. t. 13.)

Szörvány a 87. (római kori) objektumból:

2. Edény töredékei

Urna alakú edény két hastöredéke, árkolással és bordával díszített. Szürke foltos barna. A nagyobb töredék H: 7,6 cm. Sz: 8,3 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.28.40.

3. Oldaltöredék

Árkolással, alatta besimított hálómintával díszített válltöredék. Keményre kiégett, szürke. H: 4 cm. Sz: 3,8 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.28.12.

Az ordacsehiben előkerült 200 objektum közül mindössze négy tartozik a kelta korba, ezek a nyomvonal szélén sorakoztak. Ez, és a minimális szörványanyag is jelzi, hogy a telep nagyobb része a nyomvonalnál délre esik. Egy tárológödör került elő, kevés leletanyaggal, ami általában jellemző a kelta gödörökre. A 33. és 38. objektum gödör, esetleg kisebb építmény lehetett. Erre utal az is, hogy a 33. objektumból több, a 38. objektumból sok kerámiatöredék mellett orsógomb, orsókarikák, nehezekek és vastárgy is előkerült. A kemence tüzelőteréből kinyert kerámiatöredékekből edényeket lehetett rekonstruálni, ami megkönnyíti a kelta telep keltezését.

Az ordacsehi telep kerámiaanyaga finoman iszapolt, jól korongozott edénytöredék, kevés a kézi korongon készült és a grafitos töredék. A töredékek döntő része tálhoz tartozott. A 65. objektum tálja (II. t. 6.) a Hunyady 8. típusba tartozik.⁴ Ez a tálforma a LT C 2 és D időszak átmeneti formája. A kemence urna alakú edénye (II. t. 7.) a Hunyady 22. típusba tartozik, LT D időszak jellemző edénye. Szintén ebbe az időszakba tehető a kemence fazeka (II. t. 8.) is.

A római telep

5. objektum. Négyzet alakú, enyhén ívelt falú, egyenes aljú kis gödör. Betöltődése fekete. H: 84 0cm. Sz: 72 cm. Mé: 28 cm.

Leletanyag:

1. Tegulatöredék

Kisebb töredék, kopott, sárga. H: 9 cm. Sz: 7,5 cm. V: 3 cm. Ltsz: R.96.12.1.

17. objektum. Keskeny, hosszúkás, lekerekített téglalap alakú sekély gödör, nagyjából nyugat-kelet irányú. H: 266 cm. Sz: 76 cm. A nyugati rész mélysége 24 cm, a keletié 14 cm.

Leletanyag:

17. objektum, Mé: 0-20 cm:

1. Táltöredék

Kihajló peremű, talpgyűrűs töredék. Porózus, szürke, sávós fekete festéssel. M: 6,9 cm. Sz: 5,7 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.15.1. (III. t. 1.)

2. Táltöredékek

Behajló peremű töredékek (5 db), valószínűleg egy edény darabjai. Porózus, szürkésbarna, okkersárga festés nyomaival. Átlagos Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.15.2. (III. t. 2.)

3. Fazéktöredék

Kihajló, egyenes, profilált peremtöredék, a nyakon korongolásból származó árkolással. Kavicssal soványított, fekete. H: 4,5 cm. Sz: 2,5 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.15.3. (III. t. 3.)

4. Peremtöredék

Kihajló, profilált peremtöredék, csillámos felszínű, szürke. H: 5,4 cm. Sz: 2 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.15.4. (III. t. 4.)

5. Fazéktöredékek

Különböző edények vékony falú töredékei (4 db), az egyikén korongolásból származó árkolások futnak körbe. Csillámos felszínű, sötétszürke. Átlagos Fv: 0,3 cm. Ltsz: R.96.15.5-6.

6. Fazéktöredékek

Különböző edények aljtöredékei (2 db), Csillámos felszínű, szürke. Átlagos Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.15.7.

7. Oldaltöredékek

Különböző edények töredékei (3 db). Szürke illetve barna színűek. Átlagos Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.15.5-6.

8. Kötöredékek

Szürke színű töredékek, valószínűleg eszközből származó darabok. Anyaga vulkanikus, a fonyódi Várhegyről származik.⁵ H: 12,8 cm. Sz: 8 cm., H: 5,7 cm. Sz: 5,6 cm., H: 7,1 cm. sz: 7,2 cm. Ltsz: R.96.15.10.

9. Téglatöredék

Barnássárga színű töredék. H: 8,8 cm. Sz: 5,1 cm. V: 2,8 cm. Ltsz: R.96.15.11.

10. Patics

Barnássárga színű, áglyenyomatos töredékek (3 db). H: 4,9 cm. Sz: 5 cm., H: 4,4 cm., Sz: 3,3 cm. és H: 4,8 cm. Sz: 3,1 cm. Ltsz: R.96.15.12.

17. objektum:

11. Oldaltöredék

Finoman iszapolt, barna, narancssárga festés nyomaival. H: 3,2 cm. Sz: 2,7 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.15.13.

⁴ Hunyady 1942-1944. 130.

⁵ Az ásatáson előkerült kőanyag meghatározását Ábrahám Leventének ezúton is köszönöm.

12. Fazéktöredék
Kihajló, egyenes peremű, fésűs díszítésű töredék. Csillámos felszínű, szürke. H: 8,6 cm. Sz: 3,3 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.15.14. (III. t. 5.)
13. Fazéktöredék
Ívelt oldaltöredék. Kavicssal soványított, fekete. H: 3,8 cm. Sz: 3,5 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.15.15.
14. Oldaltöredékek
Különböző edények vékonyfalú, szürke színű töredékei (3 db). Átlagos Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.15.16.
15. Edénytöredék
Vastag falú, seprűs díszítésű hombár vagy nagyobb fazék hastöredéke (4 db-ból ragasztott), szürke. H: 13,5 cm. Sz: 12,2 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.15.17.
16. Aljtöredék
Vékony falú, csillámos felszínű, szürke. H: 3,3 cm. Sz: 2,5 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.15.18.
17. Peremtöredék
Kihajló, árktolt töredék. Csillámos felszínű, szürke. H: 3,8 cm. Sz: 2,5 cm. Fv: 1,2 cm. Ltsz: R.96.15.19.
18. Aljtöredék
Vastag falú, csillámos felszínű, szürkésbarna. H: 9,2 cm. Sz: 6,1 cm. Fv: 1,2 cm. Ltsz: R.96.15.20. (III. t. 6.)

30. objektum. Cölöplyuk nélküli földbemélyített ház, nagyjából nyugat-kelet irányú. Északkeleti részén oldala nem maradt meg, mert egy őskori gödörbe (18. objektum) ásták be. A ház alatt őskori tárológödör (31. objektum) volt. Részben az őskori gödrökkel való kapcsolata miatt, a döngölt-sározott padló csak az északi részén maradt meg. A 30. objektum nagyjából téglalap alakú, lekerekített sarkokkal, fala ívelt, alja egyenes. H: 370 cm. Sz: 270 cm. Mé: 28 cm.

Leletanyag:

30. objektum, 1-2. ásónyom:

1. Hombártöredék
Kihajló, csaknem egyenes peremű. Seprűs díszítésű, kavicssal soványított, csillámos felszínű. Belül szürke, kívül fekete, fekete festéssel. H: 8,4 cm. Sz: 5,6 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.18.1. (III. t. 11.)
2. Fazék peremtöredékei
Kihajló, profilált peremű fazék két összeillő töredéke. Csillámos felszínű, szürke. H: 5,8 cm. Sz: 1,6 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.18.2.
3. Edény töredékei
Kihajló, árktolt, peremmel, a vállon két árkolás között borda fut körbe. Porózus, okkersárga, narancssárga festéssel. Két töredék a 30. objektumból került elő, három az 50. objektumból, előfordulhat, hogy a leletanyag csomagolásánál elírás történt. A legnagyobb töredék H: 7 cm. Sz: 6,9 cm. Fv: 0,74 cm. Ltsz: R.96.18.3. és R.96.20.1. (III. t. 7-8.)
4. Oldaltöredék
Ívelt töredék, porózus, sárga, kívül barna festéssel. Az 50. objektumnál szerepelt, de lehet, hogy szintén a 30. objektum anyagához tartozik. H: 3,8 cm. Sz: 3,8 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.20.2.

5. Edénytöredék
Behajló peremű, porózus, okkersárga. H: 5,9 cm. Sz: 2,1 cm. Fv: 1 cm. Ltsz: R.96.18.4.
6. Edény töredékei
Behajló peremű, vékonyfalú edény két töredéke. Porózus, okkersárga. H: 2,3 cm. Sz: 1,7 cm. Fv: 0,6 cm., és H: 1,5 cm. Sz: 1,1 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.18.5.
7. Fedő töredékei
Kihajló peremű, finoman iszapolt, porózus, sárga színű töredékek (3 db). H: 3,7 cm. Sz: 2 cm. Fv: 0,7 cm., H: 6,7 cm. Sz: 3,7 cm., H: 6,4 cm. Sz: 2,9 cm. Ltsz: R.96.18.6. (III. t. 10.)
8. Oldaltöredékek
Vékonyfalú, porózus, sárga, kívül narancssárga festéssel. H: 2,4 cm. Sz: 1,7 cm. Fv: 0,5 cm., H: 2,3 cm. Sz: 2 cm. Fv: 0,5 cm., H: 3,2 cm. Sz: 2,5 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.18.7.
9. Edény töredékei
Árktolt oldal- és aljtöredék. Porózus, sárga. H: 2,5 cm. Sz: 2,2 cm. Fv: 0,7 cm. H: 4,2 cm. Sz: 2,5 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.18.8.
10. Fazék oldaltöredékei
Vékony falú, kavicssal finoman soványított, szürkésbarna színű töredékek. Átlagos Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.18.9.
11. Fazekak oldaltöredékei
Különböző edények keményre kiégett, szürke és sötétszürke színű töredékei (4 db). Átlagos Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.18.10.
12. Fazék oldaltöredéke
Vastag falú, seprűs díszítésű, szürkésbarna színű töredék. H: 10,5 cm. Sz: 6,7 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.18.11.
13. Fazék oldaltöredéke
Vastag falú, piros foltos barna, belül fekete színű töredék. H: 4,5 cm. Sz: 3,7 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.18.11.
14. Aljtöredék
Keményre kiégett, kopott, szürke. H: 3,3 cm. Sz: 3 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.18.12.

30. objektum:

15. Táltöredék
Behajló peremű, porózus, okkersárga, narancssárga festéssel. H: 3,2 cm. Sz: 3 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.18.13.
16. Oldaltöredék
Éles has törésvonalú, árktolt töredék. Porózus, okkersárga, narancssárga festéssel. H: 6,3 cm. Sz: 2,7 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.18.14. (III. t. 9.)

52. objektum. Téglalap alakú, lekerekített sarkú gödör, valószínűleg építmény. A tapasztott padló a fal mellett, valamint a gödör oldalán is, több helyen megfogható volt, a gödör fala is igen jól elvált az átégett agyagrögökkel erősen kevert betöltéstől. A gödörben, nagyjából középtájon, teknő alakú mélyedés volt, innen az objektum anyagával megegyező korú és jellegű kerámia került elő. H: 224 cm. Sz: a szélesebb, déli oldalon 150 cm, az északonál 130 cm. Mé: 34 cm.

*Leletanyag:***52. objektum, Mé: 1. ásonyom:**

1. Fedő
Profilált peremű, deformált. Kavicccsal soványított, csillámos felszínű, sötétszürke és szürke, és piros foltos barna színű. Kisebb kiegészítéstől eltekintve ép. Á: 19 cm. M: 4 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.22.1. (V. t. 1.)
2. Tál töredékei
Behajló peremű, alacsony tál töredékei (5 db). Belül árkolás fut körbe. Porózus, világosbarna, okkersárga festéssel. A legnagyobb töredék H: 8,9 cm. Sz: 7,2 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.22.2. (III. t. 14.)
3. Tál töredékei
Kihajló, profilált peremű tál töredékei (6 db). A vállon árkolások közötti borda fut körbe. Sötétszürke. A legnagyobb töredék H: 6,5 cm. Sz: 2,9 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.22.3. (III. t. 12.)
4. Fedőtöredékek
Profilált peremtöredékek (3 db). Kavicccsal soványított, csillámos felszínű, fekete. Az egyik töredék a 2. ásonyomból került elő. Átlagos Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.22.4. (III. t. 13.)
5. Fazék töredékei
Kihajló, profilált peremű fazék töredékei (2 db). Seprűs díszítésű, kavicccsal soványított, szürke. A nagyobb töredék a teknő formájú mélyedésből került elő. A nagyobb töredék H: 10 cm. Sz: 8,5 cm. Fv: 0,7 cm. A kisebb töredék H: 3,1 cm. Sz: 2,3 cm. Fv: 0,3 cm. Ltsz: R.96.22.6. (IV. t. 5.)
6. Fazéktöredékek
Különböző edények vékonyfalú, szürke és fekete színű töredékei (17 db). Két töredék fésűs díszítésű. Átlagos Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.22.5. és R.96.22.7-11.
7. Táltöredék
Behajló peremű, alacsony tál töredéke. Csillámos felszínű, fekete. H: 4,6 cm. Sz: 4,4 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.22.8. (V. t. 3.)
8. Peremtöredék
Kihajló perem, kopott, világosszürke. H: 3,6 cm. Sz: 2,2 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.22.12. (V. t. 2.)
9. Patics
Világosbarna színű, áglyenyomatot töredék. H: 7 cm. Sz: 5,6 cm. Ltsz: R.96.22.13.
10. Kőtöredék
Világosszürke színű, szabálytalan töredék. Vulkanikus kőzet, a fonyódi Várhegyről származik. H: 7,1 cm. Sz: 3,8 cm. Ltsz: R.96.22.14.

52. objektum, Mé: 2. ásonyom:

11. Bronzkarperec
Ép lemezkarperec, végei stilizált kígyófejben végződnek. Á: 3-5,5 cm. V: 0,1 cm. Ltsz: R.96.22.15. (IV. t. 2.)
12. Táltöredék
Mesterjegyes tál talpgyűrűs aljtöredéke. Po-vidéki terra sigillata utánzata. Belül LV (E)? bélyeggel. Kopott, narancssárga festéssel. Á: 14,4 cm. Tá: 6,7 cm. M: 2,2 cm. R. 96.22.16. (IV. t. 1a-b.). Horváth

Friderika tanulmánya alapján a hasonló utánzatok elterjedése az 1. század utolsó negyedétől a 2. század közepéig keltezhetőek.⁶

13. Fedőtöredék
Profilált peremtöredék, porózus, világosbarna. H: 17,2 cm. Sz: 5,5 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.22.17. (V. t. 6.)
14. Fedőtöredék
Profilált peremtöredék, csillámos felszínű, szürke. H: 9,2 cm. Sz: 6,2 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.22.18. (IV. t. 3.)
15. Tál töredékei
Kihajló peremű, talpgyűrűs tál töredékei (10 db). A vállon két árkolás között borda, alatta függőleges bevágások díszítik. Barna, szürke színű, fekete festéssel. Átlagos Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.22.20. (IV. t. 4.)
16. Edénytöredék
Magas talpgyűrűs edény sötétszürke színű aljtöredéke. Tör. H: 5,3 cm. Tá: 9,3 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.22.21. (III. t. 15.)
17. Fazék töredékei
Kihajló, egyenest peremtöredék és két oldaltöredék. Fésűs díszítésű, kavicccsal soványított, barna. Az egyik oldaltöredék a teknő formájú mélyedésből került elő (mé: 40 cm). A peremtöredék H: 7,4 cm. Sz: 2,9 cm. Fv: 0,3 cm. Ltsz: R.96.22.22. (IV. t. 6.)
18. Fazéktöredékek
Különböző edények vékonyfalú, barna színű töredékei (7 db). Két töredék a teknő formájú mélyedésből (mé: 40 cm.) került elő. Átlagos Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.22.23-24.
19. Fazéktöredékek
Különböző edények vastag falú, barna és szürke színű töredékei (13 db). Az egyik töredék az 1. ásonyomból került elő. Átlagos Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.22.25-26.
20. Fazék peremtöredéke
Kihajló, egyenes, szürke színű peremtöredék. H: 4,6 cm. Sz: 2,5 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.22.27. (V. t. 5.)
21. Oldaltöredékek
Különböző edények vastag falú és szürke színű töredékei (2 db). H: 7,8 cm. Sz: 4,5 cm. Fv: 0,9 cm., H: 7,3 cm. Sz: 4,2 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.22.28.

52. objektum, a teknő formájú mélyedésből (mé: 40 cm)

22. Fazék töredékei
Kihajló, levágott peremtöredékek (2 db). Fésűs díszítésű, barna. H: 2,8 cm. Sz: 2,1 cm. Fv: 0,5 cm., H: 6,3 cm. Sz: 3,5 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.22.29. (IV. t. 7.)
23. Peremtöredék
Kihajló, vízszintes, profilált peremtöredék. Kavicccsal soványított, szürke. H: 4,7 cm. Sz: 1,6 cm. Fv: 0, cm. Ltsz: R.96.22.30. (V. t. 4.)

6 Horváth 2007. 233.

87. objektum. Ovális, fekete betöltésű gödör. Ős-kori gödrökbe (86. és 90. objektum) ásták be. Á: 250-311 cm. Mé: 60 cm.

Leletanyag:

1. Terra sigillata oldaltöredéke
Edény külső felületéről lepattant kis, piros színű töredék. H: 1,8 cm. Sz: 1,5 cm. Ltsz: R.96.28.1. Rheinzaberni műhely terméke, készítési ideje 180-210/220 közé tehető.⁷
2. Tál töredékei
Kihajló peremű tál töredékei (3 db), a has törésvonalán erős borda, alatta árkolás fut körbe. Porózus, szürke, fekete festéssel. A legnagyobb töredék H: 10,2 cm. Sz: 9 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.28.2. (V. t. 10.)
3. Tál töredékei
Kihajló peremű tál töredékei (4 db), a perem alatt árkolás fut körbe. Porózus, szürke, fekete márványos festéssel. A két, összeillő peremtöredék együttes H: 9,2 cm. Sz: 6,2 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.28.3. (V. t. 9.)
4. Tál töredékei
Kihajló peremű tál töredékei (3 db), a perem alatt belül árkolás fut körbe. Porózus, szürke, fekete festéssel. Átlagos Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.28.4. (V. t. 8.)
5. Tál töredékei
Kihajló peremű tál töredékei (2 db), a vállon, árkolások futnak körbe. Porózus, szürke, fekete sávós festéssel. A legnagyobb töredék H: 6,5 cm. Sz: 5,8 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.28.5. (V. t. 7.)
6. Táltöredék
Kihajló peremtöredék, porózus, kopott, szürke, fekete festéssel. H: 3,6 cm. Sz: 3,4 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.28.6. (VI. t. 2.)
7. Táltöredék
Kihajló peremű, csaknem függőleges falú tál töredéke. Porózus, szürke, fekete festés nyomaival. H: 5,3 cm. Sz: 4,1 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.28.7. (VI. t. 1.)
8. Táltöredékek
Különböző edények, porózus, szürke színű oldaltöredékei (14 db), fekete festés nyomaival. Az előző tálak további töredékei. Átlagos Fv: 0, cm. Ltsz: R.96.28.8-9.
9. Aljtöredék
Talpgyűrűs tál aljtöredéke. Porózus, kopott, szürke, fekete festéssel. H: 6,2 cm. Sz: 1,6 cm. Fv: 0,9 cm. Ltsz: R.96.28.10. (V. t. 12.)
10. Táltöredék
Kihajló, duzzadt peremtöredék, a perem alatt átfúrt. Porózus, kopott, szürke, fekete festés nyomaival. H: 5,3 cm. Sz: 2,5 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.28.11 (V. t. 11.)
11. Edény töredékei
Kihajló peremű, vékonyfalú, alacsony talpgyűrűs edény töredékei (14 db). Árkolásokkal és függőleges bordasorral díszített. Porózus, kopott, világosbarna. Átlagos Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.28.13. (V. t. 13-14.)
12. Táltöredék
Kihajló peremű, alacsony tál töredéke. Porózus, világosbarna. Tör. M: 3 cm. H: 12,1 cm. Sz: 10 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.28.14. (VI. t. 16.)
13. Táltöredék
Behajló peremű, egyenes fenekű, alacsony tál töredékei (11 db). Porózus, világosbarna, piros festés nyomaival. A legnagyobb töredék H: 8,8 cm. Sz: 3,3 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.28.15. (VI. t. 9.)
14. Táltöredék
Kihajló peremű, csaknem függőleges falú tál összeillő töredékei. Porózus, kopott, világosbarna, barna festéssel. H: 6,5 cm. Sz: 5,6 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.28.16. (VI. t. 15.)
15. Oldaltöredékek
Vékonyfalú, Porózus, világosbarna, barna és piros festett töredékek (18 db). Két töredék árkolt. Részben az előző edényekhez tartozó töredékek lehetnek. Átlagos Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.28.17.
16. Oldaltöredékek
Porózus, világosbarna színű töredékek (8 db). Részben az előző edényekhez tartozó töredékek lehetnek. Átlagos Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.28.18.
17. Peremtöredék
Kihajló, világosbarna színű peremtöredék. H: 3,7 cm. Sz: 2,1 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.28.19.
18. Peremtöredék
Behajló, világosbarna színű peremtöredék. H: 3,9 cm. Sz: 3,1 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.28.20. (VI. t. 7.)
19. Edény töredékei
Valószínűleg egy edényhez tartozó oldal- és aljtöredékek (4 db). Finoman iszapolt, világosbarna. Átlagos Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.28.21.
20. Dörzstál töredékei
Kihajló, árkolt peremű dörzstál töredékei (14 db). Porózus, világosbarna. A legnagyobb töredék H: 8,6 cm. Sz: 10,1 cm. Fv: 1,3 cm. Ltsz: R.96.28.22. (VI. t. 3.)
21. Fazék töredékei
Kihajló, egyenes, profilált peremű fazék szürke színű töredékei (21 db). A váll fésűs díszítésű, a fenék egyenes. Az oldaltöredékek egy részének az edényhez való tartozása bizonytalan. Szá: 17 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.28.23. (VI. t. 11-12.)
22. Fazék töredékei
Kihajló, egyenes, profilált peremű fazék töredékei (8 db). Az egyenes fenék felett a hason árkolás fut körbe. Kavicssal finoman soványított, szürke. Átlagos Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.28.24. (VI. t. 4-6.)
23. Fazék töredékei
Kihajló, profilált peremű fazék szürke színű töredékei (14 db). Az oldaltöredékek egy részének az edényhez való tartozása bizonytalan. Átlagos Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.28.25. (VII. t. 1-2.)
24. Fazék töredékei
Kihajló, levágott, profilált peremű fazék szürke és barna színű töredékei (14 db). A váll fésűs díszítésű,

⁷ A terra sigilláták meghatározását Horváth Friderikának ezúton is köszönöm.

- a fenék egyenes. Vékonyfalú, kavicsal soványított. Átlagos Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.28.26. (VII. t. 3-6.)
25. Fazék töredékei
Hasonló edény töredékei (16 db). Átlagos Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.28.27. (VI. t. 13.)
26. Fazék töredékei
Kihajló, profilált peremtöredékek (3 db). Csillámos felszínű, sötétszürke. A legnagyobb töredék H: 5 cm. sz: 1,9 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.28.28.
27. Fazék töredékei
Hasonló edény töredékei (3 db). Átlagos Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.28.29. (VI. t. 14.)
28. Fazekak töredékei
Különböző edények kavicsal finoman soványított, szürke és fekete színű töredékei (10 db). Három töredék árkolt. Átlagos Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.28.30-31.
29. Fazék aljtöredékei
Fazék összeillő, csillámos felszínű, sötétszürke színű töredékei (2 db). Fá: 7,2 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.28.33.
30. Fazék aljtöredéke
Csillámos felszínű, sötétszürke. Fá: 8 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.28.34.
31. Fazék aljtöredéke
Csillámos felszínű, világosszürke. Tör. M: 6,5 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.28.35.
32. Fültöredék
Osztott fültöredék. Csillámos felszínű, sötétszürke. H: 3,2 cm. Sz: 2,1 cm. V: 1 cm. Ltsz: R.96.28.32.
33. Fedő töredékei
Üreges fogórésszel, a perem enyhén profilált (6 db). Csillámos felszínű, fekete. Tör. M: 3 cm. Átlagos Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.28.36. (VII. t. 7-9.)
34. Fedő töredékei
Levágott peremű fedő töredékei (4 db). Csillámos felszínű, fekete. Átlagos Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.28.39.
35. Fedőtöredék
Levágott peremtöredék. Csillámos felszínű, barna. H: 3,3 cm. sz: 2,6 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.28.37
36. Oldaltöredék
Keményre kiégetett, csillámos felszínű, barna, belül fekete. Esetleg az előző fedőtöredékhez tartozik. H: 3,3 cm. Sz: 2,3 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.28.38
37. Oldaltöredékek
Bordával és árkolással díszített töredékek. Keményre kiégetett, csillámos felszínű, barna, belül szürke. H: 4,3 cm. Sz: 3,7 cm. Fv: 0,8 cm., H: 3,1 cm. Sz: 2,2 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.28.41
38. Edény töredékei
Valószínűleg egy edényhez tartozó oldaltöredékek (4 db). Kézi korongon készült, seprűs díszítésű, kavicsal durván soványított, Barna, belül sötétszürke. Átlagos Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.28.42.
39. Aljtöredék
Hasonló anyagú töredék, valószínűleg az előző edényhez tartozik. Fekete. H: 6,7 cm. Sz: 4,1 cm. Fv: 1 cm. Ltsz: R.96.28.43.
40. Fenőkő töredéke
Vörös homokkő töredék. H: 5 cm. Sz: 4,6 cm. Ltsz: R.96.28.44.
41. Kőtöredék
Szürke színű töredékek (3 db), a felület egy része csiszolt. Fenőkő vagy dörzsölő lap darabjai. Magas kvarctartalmú homokkő, legközelebbi előfordulása a Káli-medencében található. A legnagyobb töredék H: 4,8 cm. Sz: 2,5 cm. Ltsz: R.96.28.45.
42. Téglatöredék
Vörös színű töredék. H: 5,2 cm. Sz: 3,5 cm. Ltsz: R.96.28.46.
- 108. objektum.** Kör alakú, sekély, kisméretű gödör. Meredek falú, egyenetlen aljú, a nyugati rész alja túlbontott. Betöltése sötétszürke. A gödör közepén római kerámia-töredékek kerültek elő, köztük egy dörzsölő összeillő aljtöredékei. Á: 76 cm. Mé: 11 cm.
- Leletanyag:*
- Dörzstál töredéke
Dörzstál aljtöredéke. Porózus, világosbarna. H: 13 cm. Sz: 10 cm. Fv: 1,6 cm. Ltsz: R.96.29.1. (VII. t. 10a-b.)
 - Oldaltöredék
Enyhén ívelt, kavicsal sűrűn soványított, szürkésbarna. H: 4,9 cm. Sz: 3,2 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.29.2.
 - Oldaltöredék
Enyhén ívelt, kavicsal soványított, szürke-barna, belül fekete. H: 4,2 cm. Sz: 3,8 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.29.3.
- 112. objektum.** Őskori gödrökbe ásott nagyméretű, sekély, nagyjából kör alakú gödör, nyugati részén az oldalát nem lehetett elkülöníteni az őskori gödröktől. Á: 200 cm. Mé: 18 cm.
- Leletanyag:*
- Fazéktöredék
Kihajló, bordákkal tagolt peremű, a vállon árkolás fut körbe. Kavicsal sűrűn soványított, sötétszürke. H: 7,8 cm. Sz: 2,8 cm. Fv: 1,2 cm. Ltsz: R.96.30.1. (VII. t. 11.)
 - Vasszög töredéke
Laposra kalapált fejjel, a négyzet keresztmetszetű szár töredékes. Tör. H: 1,6 cm. Á: 2 cm. Ltsz: R.96.30.2. (VII. t. 12.)
- 188. objektum.** Szabálytalan, nagyjából kör alakú, sekély gödör. Déli széle bizonytalan. Betöltése: felül egynemű sötétszürke, alul világosszürke, sárga löszcsíkokkal. Á: 100 cm. Mé: 35 cm.
- Leletanyag:*
- Tál töredékei
Behajló peremű, egyenes fenekű alacsony tál töredékei (4 db). Porózus, világosbarna. M: 4,1 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.35.1. (VII. t. 13a-c.)

2. Edény töredékei
Nagyméretű edény hastöredékei (3 db). Kopott, szürkésbarna. A legnagyobb töredék H: 11,5 cm. Sz: 10 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.35.2.
3. Edénytöredék
Nagyméretű edény hastöredéke. Kavicssal soványított, kopott, szürke. H: 17 cm. Sz: 14 cm. Fv: 0,9 cm. Ltsz: R.96.35.3.
4. Fazék aljtöredéke
Kavicssal soványított, kopott, szürke. H: 5,7 cm. Sz: 5 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.35.2.

Szórványleletek

Szórványleletek őskori gödrökből

1. objektum

A méhkas alakú gödrökből 4 őskori (rézkori) és 3 római kori lelet került elő, az utóbbiak csak 0-20 cm mélységből. Ezek alapján az a gödör őskori, a római kori leletek szórványnak tekinthetők.

1. Oldaltöredék
Korongolt, jól kiégetett, csillámos felszínű, szürke. H: 4,5 cm. Sz: 3,3 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.9.1.
2. Oldaltöredék
Seprűs díszítésű, kézi korongon készült, kavicssal soványított, szürke foltos barna. H: 3,1 cm. Sz: 2,9 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.9.2.
3. Ólomtárgy
U-alakú töredék, egyik felén, a közepénél benyomott. H: 1,8 cm. Sz: 1,4 cm. V: 0,6 cm. Ltsz: R.96.9.3.

3. objektum

Őskori gödrökből, szórványként, három római kori kerámiatöredék került elő.

4. Oldaltöredék
Jól kiégetett, seprűs díszítésű, csillámos felszínű, világosszürke. H: 6,8 cm. Sz: 6,3 cm. Fv: 0,9 cm. Ltsz: R.96.11.1.
5. Oldaltöredék
Jól kiégetett, szürke, belül fekete. H: 4,7 cm. Sz: 2,4 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.11.2.
6. Aljtöredék
Jól kiégetett, csillámos felszínű szürke, belül sötétszürke. H: 4,4 cm. Sz: 3,1 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.11.3.

7. objektum

7. Oldaltöredék
Seprűs díszítésű, csillámos felszínű, kavicssal soványított, kékesszürke. H: 6,1 cm. Sz: 5,3 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.13.1.

8. objektum

Méhkas alakú verem, sok őskori lelettel, szórványként egy római kori oldaltöredék került elő, igaz 60 cm mélységből, de gödörnél, ezen a részen, om-lást lehetett megfigyelni.

8. Oldaltöredék
Finoman iszapolt jól korongolt, porózus, világosbarna. H: 6 cm. Sz: 3,1 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.14.1.

22. objektum

Őskori gödör felszínéről római szórvány

9. Fazéktöredék
Kihajló, egyenes peremtöredék, csillámos felszínű, sötétszürke. H: 4,5 cm. Sz: 1,9 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.16.1. (VIII. t. 3.)
10. Aljtöredék
Keményre kiégetett, csillámos felszínű, szürke. H: 5,2 cm. Sz: 4,2 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.16.2.

28. objektum

11. Oldaltöredék
Keményre kiégetett, csillámos felszínű, szürke. H: 3,3 cm. Sz: 3 cm. Fv: 0,4 Ltsz: R.96.17.1.

47. objektum

12. Oldaltöredék
Vastag falú seprűs díszes, kavicssal soványított, sötétszürke. H: 9,4 cm. Sz: 7,4 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.19.1.

51. objektum

13. Oldaltöredék
Jól kiégetett, fésűs díszítésű töredék. Kavicssal soványított, szürkésbarna. H: 4,9 cm. Sz: 4,1 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.21.1.

53. objektum

14. Peremtöredék
Kihajló, árkokolt töredék, kopott, szürke. H: 5,4 cm. Sz: 4 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.23.1.
15. Fültöredék
Osztott fültöredék, porózus, kopott, narancssárga. H: 5,2 cm. Sz: 1,4 cm. V: 0,6 cm. Ltsz: R.96.23.2.

55. objektum

16. Oldaltöredék
Ívelt hastöredék, keményre kiégetett, szürke. H: 4,3 cm. Sz: 3,3 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.24.1.

65. objektum

17. Edénytöredék
Behajló, függőleges falú edény töredéke. Szürke, belül szürke festéssel. H: 2,2 cm. Sz: 2,1 cm. Fv: 1 cm. Ltsz: Ö.97.24.14.

67-68. objektum

18. Táltöredék
Kihajló, bordával tagolt peremtöredék. Porózus, világosbarna, sávós barna festéssel. H: 4,7 cm. Sz: 4,4 cm. Fv: 0,9 cm. Ltsz: R.96.25.1. (VII. t. 14.)
19. Vastárgy töredéke
Kör keresztmetszetű töredék, egyik vége ellapított. Mindkét vége hiányos. H: 6,9 cm. V: 1,1 cm. Ltsz: R.96.25.2.

82. objektum

20. Oldaltöredékek
Különböző edények enyhén ívelt, kopott, szürke színű töredékei (2 db). H: 2,3 cm. Sz: 1,7 cm. Fv:

0,5 cm., H: 2,5 cm. Sz: 2,1 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.26.1.

83. *objektum*

21. Oldaltöredék

Enyhén ívelt, porózus, sárga, narancssárga festéssel. H: 2,3 cm. Sz: 1,2 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.27.1.

22. Oldaltöredék

Ívelt, vastag falú, seprűs díszítésű, szürke. H: 4 cm. Sz: 2,8 cm. Fv: 0,9 cm. Ltsz: R.96.27.2.

123. *objektum*

23. Oldaltöredékek

Különböző edények keményre kiégetett, szürke, sötétszürke, és kékeszürke színű, kavicssal sűrűn soványított töredékei (3 db). Átlagos Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.31.1-2.

126. *objektum*

24. Oldaltöredék

Ívelt, keményre kiégetett, világosszürke. H: 4,2 cm. Sz: 3,8 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.32.1.

148. *objektum*

Szörványlelet őskori gödör felszínéről.

25. Korsó töredékei

Osztott szalagfüles korsó töredékei (5 db). Finoman iszapolt, világosszürke. A fül tör. H: 11,9 cm. V: 3,4 cm. Ltsz: R.96.33.1.

161-165. *objektumok környéke*

161-165. őskori objektumok környékén lévő, felszínen lévő római kori leletek, esetleg egy objektumhoz tartoztak.

26. Edény töredékei

Nagyobb méretű edény (fazék?) két aljtöredéke. A hason rádlimintás, kopott, szürke. H: 10 cm. Sz: 6 cm. Fv: 0,7 cm., H: 7,2 cm Sz: 7 cm. Ltsz: R.96.36.1.

27. Táltöredék

Behajló árkolt peremtöredék. Porózus, kopott, világosbarna, piros festés nyomaival. H: 4,2cm. Sz: 3,2 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.36.2.

28. Táltöredék

Ívelt válltöredék. Porózus, kopott, világosbarna, belül narancssárga festéssel. H: 5,2cm. Sz: 2,3 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.36.3.

29. Oldaltöredék

Ívelt, vékonyfalú. Porózus, kopott, világosbarna. H: 3,3cm. Sz: 2 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.36.4.

30. Oldaltöredékek

Különböző edények keményre kiégetett, csillámos felszínű, szürke színű töredékei. H: 4,4 cm. Sz: 3,6 cm. Fv: 0,7 cm., H: 3,2 cm. Sz: 3,1 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.36.5-6.

168. *objektum*

Őskori gödörből, 20-40 cm mélységből erősen kopott római kori kerámiatöredékek kerültek elő, szór-

ványnak tekinthetők. Ugyancsak szörványként került elő egy üvegtöredék, a 168. objektum környékéről, nyelésből.

31. Fazéktöredék

Kihajló, bordákkal tagolt peremtöredék. Kavicssal soványított, kopott, világosszürke. H: 6,3 cm. Sz: 3,3 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.34.1.

32. Oldaltöredékek

Különböző edények ívelt, kopott, szürke színű töredékei. H: 6,8 cm. Sz: 4,6 cm. Fv: 0,5 cm., H: 3,6 cm. Sz: 2,2 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.34.2-3.

33. Üvedény töredéke

S-profilú, zöldesfehér színű töredék. H: 1,7 cm. Sz: 1,6 cm. Fv: 0,1 cm. Ltsz: R.97.1.1.

Szörványleletek az ásatás területéről

1. *szelvény felszíne*

34. Terra sigillata tál peremtöredéke

Drag. 37-es tál piros színű töredéke. Kihajló, profilált peremű, a perem alatt árkolás fut körbe, a vállon bordadisz. A reliefmezőben tojásfüzér töredéke (Ri-Fi E 3). H: 6,1 cm. Sz: 5,6 cm. Ltsz: R.96.42.3. (VII. t. 16.). Rheinzaberni műhely terméke, készítési ideje 180-210/220 közé tehető. B F Attoni, Cerialis IV., Bernhard csoport Ib-IIa.

35. Terra sigillata edény töredéke

Drag. 33. csésze talpgyűrűs aljtöredéke, belül elmosódó névbélyeg töredéke: PRIM (- -). Mestere Primanus vagy Primulus. Fekete foltos piros. Tör. M: 3,3 cm. Fá: 4,9 cm. Fv: 0,3 cm. Ltsz: R.96.42.4. (VIII. t. 1.). Közép-galliai árú, készítési ideje: 140-180/190.

36. Edény töredékei

Vékonyfalú edény oldal- és fenéktöredéke. Porózus, kopott, világosbarna, kívül barna festéssel. H: 5 cm. Sz: 3,2 cm. Fv: 0,6 cm., H: 4,3 cm. Sz: 2,1 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.42.5.

1. *szelvény nyugati vége, mé: 0-10 cm*

37. Edény töredékei

Alacsony talpgyűrűs edény alj- és oldaltöredékei (8 db). Porózus, világosbarna, belül szürke. A legnagyobb töredék H: 7,2 cm. Sz: 6,1 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.37.1.

38. Fedő töredékei

Fedő perem- és oldaltöredékei (4 db). Fedő perem- és oldaltöredékei (4 db). Porózus, piros foltos világosbarna. Átlagos Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.37.2.

39. Táltöredék

Bordadíszes oldaltöredék. Porózus, szürke. H: 6,1 cm. Sz: 3,6 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.37.3.

40. Táltöredékek

Porózus, szürke színű töredékek, az egyikben függőleges bordasorral. H: 5 cm. Sz: 4,1 cm., H: 5,2 cm. Sz: 4,1cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.37.4.

41. Oldaltöredékek

Porózus, szürke színű töredékek, szürke színű festéssel, valószínűleg egy edény darabjai. H: 4,9 cm. Sz: 3,1 cm. Fv: 0,7 cm., H: 5,4 cm. Sz: 3 cm. Fv: 0,9 cm. Ltsz: R.96.37.5.

42. Fedőtöredék
Kopott, barna színű peremtöredék. H: 7 cm. Sz: 4,1 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.37.6.
43. Dörzstál töredékei
Kopott, világosbarna színű oldaltöredékek (4 db).
Átlagos Fv: 1,4 cm. Ltsz: R.96.37.7.
- 1. szelvény nyugati vége, mé: 0-20 cm.*
44. Fazék töredékei
Kihajló, egyenes, árkolásokkal díszített peremű fazék szürke foltos barna színű töredékei (21 db). Seprűs díszítésű, a vállon árkolás fut körbe. Kavicccsal sűrűn soványított. Átlagos Fv: 0,9 cm. Ltsz: R.96.37.8.
45. Fazék töredékei
Kihajló, egyenes, profilált peremű fazék szürke-fekete színű töredékei (6 db). A vállon fésűs díszítésű, kavicccsal sűrűn soványított. Átlagos Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.37.9.
46. Tál töredékei
Behajló peremű, alacsony tál töredékei. Kavicccsal sűrűn soványított, fekete. M: 4,7 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.37.10. (VIII. t. 15.)
47. Fazék töredéke
Kihajló, egyenes, árkolt perem töredék, kavicccsal sűrűn soványított, sötétszürke. H: 8 cm. Sz: 2,8 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.37.11. (IX. t. 5.)
48. Fazéktöredék
Kihajló peremtöredék, a vállon fésűs díszítésű, kavicccsal soványított. Szürke, belül világosszürke. H: 4,3 cm. Sz: 3,2 cm. Fv: 0,2 cm. Ltsz: R.96.37.12. (VIII. t. 8.)
49. Fazéktöredék
Fésűs díszítésű oldaltöredék, kavicccsal soványított, fekete. H: 3,8 cm. Sz: 3,1 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.37.13.
50. Fedőtöredék
Csillámos felszínű, fekete színű peremtöredék. H: 3,6 cm. Sz: 2,1 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.37.14.
- 2. szelvény, mé: 1-2. ásónyom*
51. Tál töredékei
Alacsony tál alj-és oldaltöredékei (3 db). Porózus, világosbarna, narancssárga festés nyomaival. A legnagyobb töredék H: 5,1 cm. Sz: 3,1 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.38.1.
52. Oldaltöredék
Vékonyfalú tál (?) oldaltöredéke. Porózus, kopott, szürke, fekete festéssel. H: 3,4 cm. Sz: 2,1 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.38.2.
53. Aljtöredék
Vékonyfalú tál (?) töredéke. Porózus, kopott, szürke. H: 4,5 cm. Sz: 3,6 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.38.3.
54. Fedő töredékei
Valószínűleg egy edényhez tartozó profilált peremtöredékek és a fogórész töredéke. Csillámos felszínű, fekete. H: 4,9 cm. Sz: 3,3 cm., H: 2,9 cm. Sz: 2,8 cm. Fv: 0,4 cm. A fogórész Á: 2,7 cm. Ltsz: R.96.38.4.
55. Fazekak töredékei
Különböző edények kihajló peremtöredékei (5 db). Kavicccsal soványított, szürke és fekete. Átlagos Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.38.5.
56. Fazék töredéke
Kihajló, egyenes peremtöredék. Kavicccsal soványított, fekete. H: 4,5 cm. Sz: 2,5 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.38.6. (VIII. t. 7.)
- 7. szelvény délnyugati része, nyesésből*
57. Edénytöredékek
Valószínűleg egy edényhez tartozó oldaltöredékek. Porózus, világosbarna, narancssárga festés nyomaival. H: 4,2 cm. Sz: 2,9 cm. Fv: 0,9 cm., H: 4 cm. Sz: 3,5 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.39.1.
- 8. szelvény, 1-2. ásónyom*
58. Tál töredékei
Behajló peremű tál töredékei (3 db). Porózus, világosbarna, narancssárga festéssel. A legnagyobb töredék H: 10,6 cm. Sz: 5,5 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.97.1.2. (IX. t. 8.)
59. Táltöredék
Behajló peremű, alacsony tál töredéke, a fenék belül árkolásokkal díszített. Porózus, világosszürke. M: 4,9 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.97.1.3. (VIII. t. 4a-b.)
60. Fazéktöredék
Kihajló, vízszintes peremtöredék. Kavicccsal sűrűn soványított, szürkésbarna. H: 3,8 cm. Sz: 2,8 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.97.1.4.
61. Fazéktöredékek
Különböző edények kavicccsal soványított, szürke színű oldal- és aljtöredékei (5 db). Átlagos Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.97.1.5-7.
- 8. szelvény, 4-5. ásónyom*
62. Aljtöredék
Alacsony talpgyűrűs edény töredéke. Porózus, világosbarna, barna festéssel. H: 9,9 cm. Sz: 3,9 cm. Fv: 1 cm. Ltsz: R.97.1.8.
63. Dörzstál töredéke
Árkolt peremtöredék. Porózus, világosbarna, narancssárga festés nyomaival. H: 9,4 cm. Sz: 9,1 cm. Fv: 1,4 cm. Ltsz: R.97.1.9. (VIII. t. 5.)
64. Fazék töredéke
Kihajló, egyenes peremtöredék. Kavicccsal soványított, fekete. H: 4,4 cm. Sz: 3 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.97.1.10.
65. Fazekak töredékei
Különböző edények, kavicccsal soványított, szürke színű aljtöredékei. H: 6,9 cm. Sz: 6,8 cm. Fv: 1,3 cm., H: 6,7 cm. Sz: 5,4 cm. Fv: 1,1 cm. Ltsz: R.97.1.12..
66. Fedőtöredék
Fedő peremtöredéke, kavicccsal sűrűn soványított, fekete. H: 5,6 cm. Sz: 3,9 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.97.1.11.
- 9. szelvény, 1. ásónyom*
67. Táltöredék
Kihajló peremű, függőleges falú, porózus, világosszürke. H: 2,9 cm. Sz: 2,1 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.97.1.13.

68. Fazék töredéke
Kihajló, egyenes peremtöredék, a váll fésűs díszítésű. Kavicccsal soványított, szürkésbarna. H: 6,7 cm. Sz: 3,1 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.97.1.14.
69. Fazék töredéke
Kihajló, egyenes, árkolásokkal díszített peremtöredék. Kavicccsal soványított, fekete. H: 6,8 cm. Sz: 3,2 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.97.1.15.
70. Fazék töredéke
Fésűs díszítésű oldaltöredék. Kavicccsal soványított, szürke-fekete. H: 4,8 cm. Sz: 2,8 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.97.1.16.
9. szelvény, 2. ásónyom
71. Táltöredék
Kihajló peremű tál töredéke, a váll és a has töréssel csatlakozik. Porózus, világosszürke, fekete festés nyomaival. H: 12,3 cm. Sz: 9,4 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.40.1. (VIII. t. 11.)
72. Táltöredék
Kihajló peremtöredék, a perem alatt árkolt. Porózus, világosszürke, fekete festés nyomaival. H: 4 cm. Sz: 3,8 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.40.2.
73. Táltöredék
Behajló peremtöredék, porózus, narancssárga, hasonlószerű festés nyomaival. H: 5,5 cm. Sz: 2,7 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.40.2.
74. Oldaltöredék
Ívelt, vékonyfalú töredék. Porózus, világosszürke, belül szürke festéssel. H: 3,4 cm. Sz: 1,3 cm. Fv: 0,3 cm. Ltsz: R.96.40.3.
75. Fazekak töredékei
Különböző edények kavicccsal finoman soványított, fekete színű peremtöredékei (3 db). Két töredék árkolt. Átlagos Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.40.4. (VIII. t. 10a-c.)
76. Aljtöredék
Fazék kavicccsal sűrűn soványított, fekete színű aljtöredéke. Fv: 5,6 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.40.5.
9. szelvény, 5. ásónyom
77. Táltöredék
Ívelt oldaltöredék. Porózus, világosszürke, belül szürke festéssel. H: 5 cm. Sz: 4,3 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.97.1.17.
78. Oldaltöredék
Enyhén ívelt oldaltöredék. Porózus, világosbarna, sávós barna festéssel. H: 5,2 cm. Sz: 2,4 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.97.1.18.
10. szelvény, 1. ásónyom
79. Edénytöredék
Kihajló peremtöredék, porózus, világosbarna, kívül hasonlószerű festés nyomaival. H: 2,5 cm. Sz: 2 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.97.1.19.
80. Tál töredékei
Kihajló peremű tál töredékei (4 db), a váll és a has találkozásánál éles törésvonallal. Porózus, világosszürke, kívül hasonlószerű festés nyomaival. A legnagyobb töredék H: 4,2 cm. Sz: 3,7 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.97.1.20. (VIII. t. 6.)
81. Fazék töredéke
Kihajló, egyenes peremtöredék. Kavicccsal soványított, fekete. H: 4 cm. Sz: 1,6 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.97.1.21.
82. Fazék töredékek
Valószínűleg egy edényhez tartozó alj- és oldaltöredékek (4 db). Kavicccsal soványított, sötétszürke. Átlagos Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.97.1.22.
83. Fazék töredéke
Fazék kavicccsal sűrűn soványított, sötétszürke színű aljtöredéke. H: 7,8 cm. Sz: 4 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.97.1.23.
84. Fedőtöredékek
Különböző edények kavicccsal soványított, fekete színű töredékei. Átlagos Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.97.1.24.
10. szelvény, 2. ásónyom
85. Aljtöredék
Nagyobb edény (fazék?) aljtöredéke. Kavicccsal soványított, szürke. H: 9,9 cm. Sz: 7,7 cm. Fv: 1 cm. Ltsz: R.97.1.25.
10. szelvény 2-3. ásónyom
86. Tál töredék
Kihajló peremű tál töredéke, a váll és a has találkozásánál bordával. Porózus, világosszürke, fekete festéssel. H: 6,9 cm. Sz: 5,1 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.41.3. (VIII. t. 9.)
87. Tál töredékei
Behajló peremű tál töredékei, porózus, világosbarna. H: 4,7 cm. Sz: 3,4 cm. Fv: 0,6 cm., H: 2,9 cm. Sz: 1,6 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.41.1.
88. Peremtöredék
Behajló peremtöredék, porózus, világosbarna. H: 3,9 cm. Sz: 3,2 cm. Fv: 1,3 cm. Ltsz: R.96.41.2.
89. Tál töredékek
Valószínűleg egy edényhez tartozó oldaltöredékek (3 db). Porózus, világosszürke, fekete festéssel. Átlagos Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.41.4.
90. Peremtöredék
Kihajló peremtöredék, a vállon rádlimitás. Szürke, fekete festéssel. H: 3,2 cm. Sz: 2 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.41.5.
91. Fazekak töredékei
Különböző edények profilált peremtöredékei. Kavicccsal soványított, sötétszürke. H: 4,9 cm. Sz: 1,6 cm. Fv: 0,5 cm., H: 6,1 cm. Sz: 2 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.41.6.
92. Fedőtöredék
Profilált peremtöredék, kavicccsal soványított, fekete. H: 3,7 cm. Sz: 3,2 cm. Fv: 0,3 cm. Ltsz: R.96.41.7.
- Szórvány az ásatás területéről
93. Töredékes kanálfúró
Négyzet keresztmetszetű, az egyik vége ellapított, a másik megcsavart. Tör. H: 18 cm. V: 1,5 cm. Ltsz: R.96.42.1. (VIII. t. 2.)
94. Edénytöredék

- Nagyobb edény talpgyűrűs aljtöredékei. Porózus, világosbarna. H: 9,2 cm. Sz: 9,8 cm. Fv: 0,9 cm., H: 9,6 cm. Sz: 5,3 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.42.2.
95. Tál töredék
Behajló peremtű tál töredéke, a vállon árkolások futnak körbe. Porózus, világosbarna, sávós barna festéssel. H: 6,2 cm. Sz: 4,1 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.42.6. (IX. t. 4.)
96. Fedőtöredékek
Különböző edények finoman iszapolt peremtöredékei. Porózus, világosbarna. H: 8,7 cm. Sz: 4,4 cm. Fv: 1 cm., H: 7,3 cm. Sz: 5,5 cm. Fv: 1 cm. Ltsz: R.97.1.26. (IX. t. 3.)
97. Fazekak töredékei
Különböző edények vízszintesen kihúzott, profilált peremtöredékei. Kavicssal soványított, szürke. H: 2,6 cm. Sz: 2,5 cm. Fv: 0,5 cm., H: 3,9 cm. Sz: 2,4 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.97.1.27.
- Szórvány az ásatástól délre
98. Terra sigillata edény töredéke
Drag. 18/31 tányér felhúzott aljtöredéke. Piros színű, belül névbélyeg töredéke: CINTUGNAT (- - -), Hofmann II N. 23, 20. H: 5 cm. Sz: 3,5 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.42.7. (IX. t. 2.). Cintugnatus mester kelet-galliai műhelyében készült, 140-180 között.
99. Terra sigillata edény töredéke
Drag. 46. edény oldaltöredéke, a vízszintesen kihajló peremrész indításával. H: 2 cm. Sz: 1,3 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.42.8. Rheinzaberni műhelyében készült, 180-210/220 között.
100. Edénytöredék
Soldatenteller aljtöredéke, belül gyenge fényű téglavörös festés. H: 5,4 cm. Sz: 5,1 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.42.9. (IX. t. 10.). Helyi gyártmány.
101. Edénytöredék
Kihajló peremű edény (tál?) töredéke. Finoman iszapolt, világosbarna festéssel. H: 7,2 cm. Sz: 5,3 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.42.10. (IX. t. 11.)
102. Edény töredékei
Alacsony talpgyűrűs edény aljtöredékei. Porózus, világosbarna, belül narancssárga. H: 7,2 cm. Sz: 4 cm. Fv: 0,4 cm., H: 5 cm. Sz: 4,5 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.42.11.
103. Oldaltöredékek
Különböző edények töredékei barna festéssel. Az egyik töredéken árkolások közötti borda, a másikon rádliminta látható. H: 3,4 cm. Sz: 2,8 cm. Fv: 0,4 cm., H: 3,8 cm. Sz: 2,3 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.97.1.28.
104. Oldaltöredékek
Különböző edények seprűs díszítésű, szürke színű töredékei (3 db). Átlagos Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.97.1.28.
105. Aljtöredék
Alacsony talpgyűrűs edény aljtöredéke. Porózus, világosbarna. H: 4,8 cm. Sz: 3,5 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.97.1.30.
- A lelőhely egész területe
106. Tál töredéke
Ívelt oldaltöredék, szürke, kívül fekete festéssel. H: 4,3 cm. Sz: 4,1 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.43.1.
107. Oldaltöredék
Ívelt oldaltöredék, világosbarna, kívül kopott piros festéssel. H: 3,2 cm. Sz: 2,6 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.43.2.
108. Oldaltöredék
Ívelt oldaltöredék, porózus, világosszürke, kívül sávós barna festéssel. H: 4,4 cm. Sz: 2,7 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.43.3.
109. Dörzstál töredéke
Dörzstál aljtöredéke, kopott, sárga. H: 9,6 cm. Sz: 5,5 cm. Fv: 2,5 cm. Ltsz: R.96.43.4.
110. Oldaltöredék
Ívelt oldaltöredék, szürke, kívül simított. H: 5,4 cm. Sz: 3,7 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.43.5.
111. Fazéktöredék
Kihajló, vízszintes peremmel, kavicssal sűrűn soványított, szürke-sötétszürke. H: 6,7 cm. Sz: 6,2 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.43.6. (IX. t. 12.)
- A lelőhely északi széle
112. Terra sigillata edény töredéke
Drag 37-es edény piros színű oldaltöredéke. A reliefmezőben tagolt félkörívek (Gabler-Kellner 151). Afélkörívek végén és közöttük egy-egy asztragalossal (Gabler-Kellner 154). Helenius mester westerndorfi műhelyében készült, 190-220/230 között. H: 5,4 cm. Sz: 3,7 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.43.7. (IX. t. 1.)
113. Edénytöredék
Soldatenteller behúzott peremű, piros színű töredéke. Belül és a perem alatti sávban halványvörös festés, kívül erősen kopott. Helyi gyártmány. H: 3,9 cm. Sz: 2,8 cm. Fv: 0,5 cm. Ltsz: R.96.43.8.
114. Edénytöredék
Tál gyűrűsperemű töredéke. Drag. 37-es edény utánzata (?). Narancsvörös, gyenge fényű festéssel. Helyi gyártmány. H: 3,6 cm. Sz: 2,9 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.43.9.
115. Edénytöredék
Kihajló, vízszintes, árktolt peremtöredék, kavicssal soványított, szürke-fekete festéssel. H: 5,6 cm. Sz: 5,6 cm. Fv: 0,8 cm. Ltsz: R.96.43.10. (IX. t. 6.)
- A lelőhely északi fele
116. Edénytöredék
Kihajló peremtöredék, porózus, szürke festett. H: 3,8 cm. Sz: 2,8 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.43.11.
117. Tál töredéke
Behajló töredék, porózus, a vállon árkolás, a váll és a has találkozásánál borda fut körbe. Kopott, szürke, szürke festéssel. H: 5,6 cm. Sz: 5,2 cm. Fv: 0,7 cm. Ltsz: R.96.43.12.
118. Oldaltöredék
Éles has törésvonalú oldaltöredék, világosszürke. H: 3,4 cm. Sz: 3,5 cm. Fv: 0,6 cm. Ltsz: R.96.43.12.
119. Fazéktöredék
Kihajló, vízszintes peremtöredék, a váll fésűs díszítésű. Kavicssal soványított, szürke. H: 6,1 cm. Sz: 2,6 cm. Fv: 0,4 cm. Ltsz: R.96.43.13.

A római telephez nyolc objektum tartozott. Egy ház (30. objektum), egy építmény (52. objektum) mellett két négyzetes gödör (5. és 17. objektum), melyek esetleg szintén lehetnek sekély építmények, bár padlójuk nem volt. Kerek vagy ovális tárológödörből négyet lehetett feltárni (87., 108., 112. és 188. objektum). A felszínen lévő, és az őskori gödrökből előkerült, nagyszámú szórványlelet alapján biztosra vehető, hogy a telep központja délre esik. A legtöbb leletanyag az egyik tárológödörből (87. objektum), a házból (30. objektum) és az 52. számú építményből került elő.

A leletanyag döntő részét a kerámialeletek teszik ki. A terra sigillata edénytöredékek közül csak egy darab került elő objektumból (87. objektum/1. lelet). A rheinzaberni műhelyben gyártották, készítési ideje 180 – 210/220 közé tehető. Szintén ehhez a műhelyhez köthető két szórványlelet is (szórvány/34. – VI. t. 16. és szórvány/99.). Csaknem hasonló időszakra (190 – 220/230) keltezhető egy westerndorfi töredék (szórvány/112. – IX. t. 1.). Korábbi időszak terméke egy kelet-galliai gyártmány (szórvány/98. – IX. t. 2.), hasonló edények 140 – 180 között készültek. Csaknem megegyezik a keltezése (140 – 180/190) egy közép-galliai töredéknek (szórvány/35. – VIII. t. 1.). A terra sigillata edények utánzatai közül kiemelkedik az 52. objektum edénye (52. objektum/12. – IV. t. 1a-b. és Horváth 2007, 224-225. kép.). A mesterjegyes tál Po-vidéki terra sigillata utánzata. Horváth Friderika, Póczy Klára tanulmányára hivatkozva, az utánzatok elterjedését az 1. század utolsó negyedétől a 2. század közepéig keltezi.⁸ Szintén helyi gyártmány egy táltöredék (szórvány/114.) mely esetleg egy Drag. 37-es edény utánzata. Pannoniai készítmény két Soldatenteller töredék is (szórvány/100. – IX. t. 10. és szórvány/113.).

Az egyéb kerámialeletek jellemzője az, hogy jó minőségű, finoman iszapolt, kavicsal soványított, keményre kiégetett. A kézi korongon készült edények száma minimális, a 87. objektumból került elő egy aljtöredék, valamint 4 oldaltöredék (87. objektum/38-39.), melyek valószínűleg egy edényhez tartozhattak. A szórványleletek között egy seprűs díszítésű oldaltöredék képviseli a kézi korongolt technikát (szórvány/2.). Számos edénytöredéknél megfigyelhető az erős kopás, sőt találunk példát az edényttest átfúrására is, ami a hosszú használatról tanúskodik. Az ordacsehi telep jellemzője az, hogy ha minimálisan is, de több kerámia-töredék került elő szórványként, mint magukból a császárkori település objektumaiból. Több mint 200 edényt lehet elkülöníteni, a bizonytalanságot az adja, hogy az oldaltöredékek esetében nem mindig eldönthető, hogy pontosan hány edényhez tartoztak. Az edénytípusba sorolható töredékek nagy része tálhoz (49 esetben) és fazékhoz (48 esetben) tartozott. Fedőtöredéket csak három objektumban találtunk (30. objektum/7. – III. t. 10., 52. objektum/1., 4., és 13-14. – III. t. 13., IV. t. 13., V. t. 1. és 6., 87. objektum/33-36. – VII. t. 7-9.). Az 52. objektumból származó, egyetlen, deformáló-

dott darab tekinthető épnek. A 87. gödörből előkerült töredékek legalább három fedőhöz tartoztak. A szórványok közül legalább hét edényhez tartozó darabok különíthetők el (szórvány/38., 42., 50., 54. 84., 92. és 96. – IX. t. 3.). Dörzstál töredéket két gödörben találtunk (87. objektum/20. – VI. t. 3. és 108/1. – VII. t. 10a-b.). További két hasonló edény darabjai szórványként kerültek elő (szórvány/43. és 109.). Ugyancsak a szórványok között fordult elő osztott szalagfüles korsó több darabja (szórvány/25), hasonló fültöredéket két lelet képviseli (87. objektum/32. és szórvány/15.). Mindössze egy hombártöredék ismert az ásatásról (30. objektum 1.). Szintén egy töredék sorolható a csészék közé (szórvány/35). A leggyakoribb díszítésmód a festés, a kevéssel több, mint 200 edényhez sorolható töredék negyedén (53 esetben) megfigyelhető volt ez a technika. Az objektumokból csaknem azonos mennyiség került elő, mint szórványként. Az objektumok között a 87. őrizte meg a legtöbb ilyen edényt (12 töredék). A legtöbb edényen a szürke és a fekete festés maradt meg (6 illetve 15 esetben). Egy darabon szürke-fekete szín őrzött meg. Két esetben figyelhetünk meg sávos fekete festést (17. objektum/1. – III. t. 1. és 87. objektum/5. – V. t. 7.), egy esetben pedig fekete színű, márványos festést (87. objektum/3. – V. t. 9.). Gyakori az okkersárga (3 esetben) és a narancssárga (11 esetben), valamint a barna festés (8 esetben). 4 edényen sávos barna festés látszik (szórvány/18., 78., 95., és 108. – VII. t. 14. és IX. t. 4.). Ugyancsak 4 esetben találunk piros festésű darabokat. Az egyszerűbb díszítést, a legtöbb esetben az árkolás jelenti (23 töredék). Az objektumokból és a szórványként előkerült darabok aránya itt is hasonló (12, illetve 11 darab), mint a festett kerámiaesetében. Fésűs díszítésű edényre 12 esetben találunk példát, míg a seprűzésre 4 esetben. 6 edénytöredéken borda-dísz, 3 darabon rádliminta fordult elő. Mindössze egy töredéken lehetett megfigyelni simítást (szórvány/1.). Természetesen a különböző díszítési technikák egy edényen is megfigyelhetők. A díszítés előfordulása az objektumleletek és a szórványok között nagyjából megegyező, feltűnő, hogy az objektumokat nézve, a legtöbb díszített edénytöredék a 87. gödörből ismert.

Az ordacsehi telepen nagyon kevés fémtárgy került elő. Szerencsés módon, épen maradt meg egy bronz-karperec az 52. objektumból (11. lelet – IV. t. 2. és Honti 2007, 223. kép.). A karperec legkorábbi keltezése a 2. század második fele, ez a forma a 3. században is megmarad.⁹ Ugyancsak objektumból került elő egy töredékes vasszeg (112. objektum/2. – VII. t. 12.). Vas kanálfúró szerepel a szórványok között (szórvány/93. – VIII. t. 2.). A töredékes tárgy esetleg a kelta korba keltezhető.¹⁰ A római korba való keltezés bizonytalan két szórványleletnél: egy vastárgynál (szórvány/19.) és egy ólomtárgynál (szórvány/3.). Az ásatáson mindössze egy üvegdarab került elő (szórvány/33.). Meglepő módon kevés patics ismert római objektumokból (17. objektum/10. és 92. objektum/9.). Ugyancsak

9 R. Facsády 2009, 48. VII/b. típus.

10 A vaskori és római kori kanálfúrók keltezési problémájához I. Rupnik 2012, 556-7.

8 Horváth, 2007. 233. és Póczy 1959.

minimális a téglák (87. objektum/42.) és tegula (5. objektum/1. és 17. objektum/9.) jelenléte. Kevésnek mondható a kötődések száma is (17. objektum/8., 52. objektum/10. és 87. objektum 40-41.). A kövek a közelből származnak, az első két töredék a fonyódi Várhegyről származik, a másik két darab legközelebbi előfordulása a Balatontól északra, a Káli-medencéből. A 87. objektum egyik lelete fenőkö volt, míg a másik fenőkö vagy dörzsölőlap darabja.

A leletanyag és a hasonlókorú telepekkel (Győrszemere¹¹ és Szakály¹²) való egyezése miatt ordacse-

hi település a 2. század közepe és a 3. század közepe közti időszakban létezett, természetesen a lelőhely déli végén, egy esetleges újabb feltárás, ezt tovább finomíthatja.

Köszönetnyilvánítás

A rajzokat Ambrus Edit és Balla Krisztián, a lelőhely-térképet Nyári Zsolt készítette, mindannyiuk munkáját ezúton is köszönöm.

11 Magyar 2013.

12 Gabler - Horváth 1996.

Irodalom

- BONDÁR, M. 1998: Késő rézkori település maradványai Ordacsehi-Major lelőhelyen. – Somogyi Múzeumok Közleményei 13: 3-39.
- BONDÁR, M., HONTI SZ. és KISS V., 2000: A tervezett M7-es autópálya Somogy megyei szakaszának megelőző régészeti feltárása (1992-1999). – Somogyi Múzeumok Közleményei 14: 93-114.
- R. FACSAJY, A. 2009: Aquincumi ékszerek. Budapest.
- GABLER, D. és HORVÁTH, F. 1996: A szakályi terra sigillaták és helyük a bennszülött telep kerámiaspektrumában. Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XIX. 115-190.
- HONTI, SZ. 2007: Ordacsehi-Major. – In: Gördülő idő. Régészeti feltárások az M7-es autópálya Somogy megyei szakaszán Zamárdi és Ordacsehi között. Szerk: Belényesy K., Honti Sz. és Kiss V. 2007. 232-233.
- HUNYADY I. 1942-1944: Kelták a Kárpát-medencében. Dissertationes Pannoniae II.18.
- MAGYAR, A. 2013: Római kori bennszülött település Győrszemerén. VI. Grastyán konferencia 287-294.
- PÓCZY, K. 1959: Der Einfluss der spätitalischen Sigillata-Werkstätten auf die Fabrikation von pannonischen Prunkgefässen. ActaArchHung XI. 143-158.
- RUPNIK, L. 2012: Római kori vastárgyak Budaörs 2. lelőhelyről. Római vicus Budaörsről. Régészeti tanulmányok. Szerkesztette Ottományi Katalin. Budapest, 553-583.

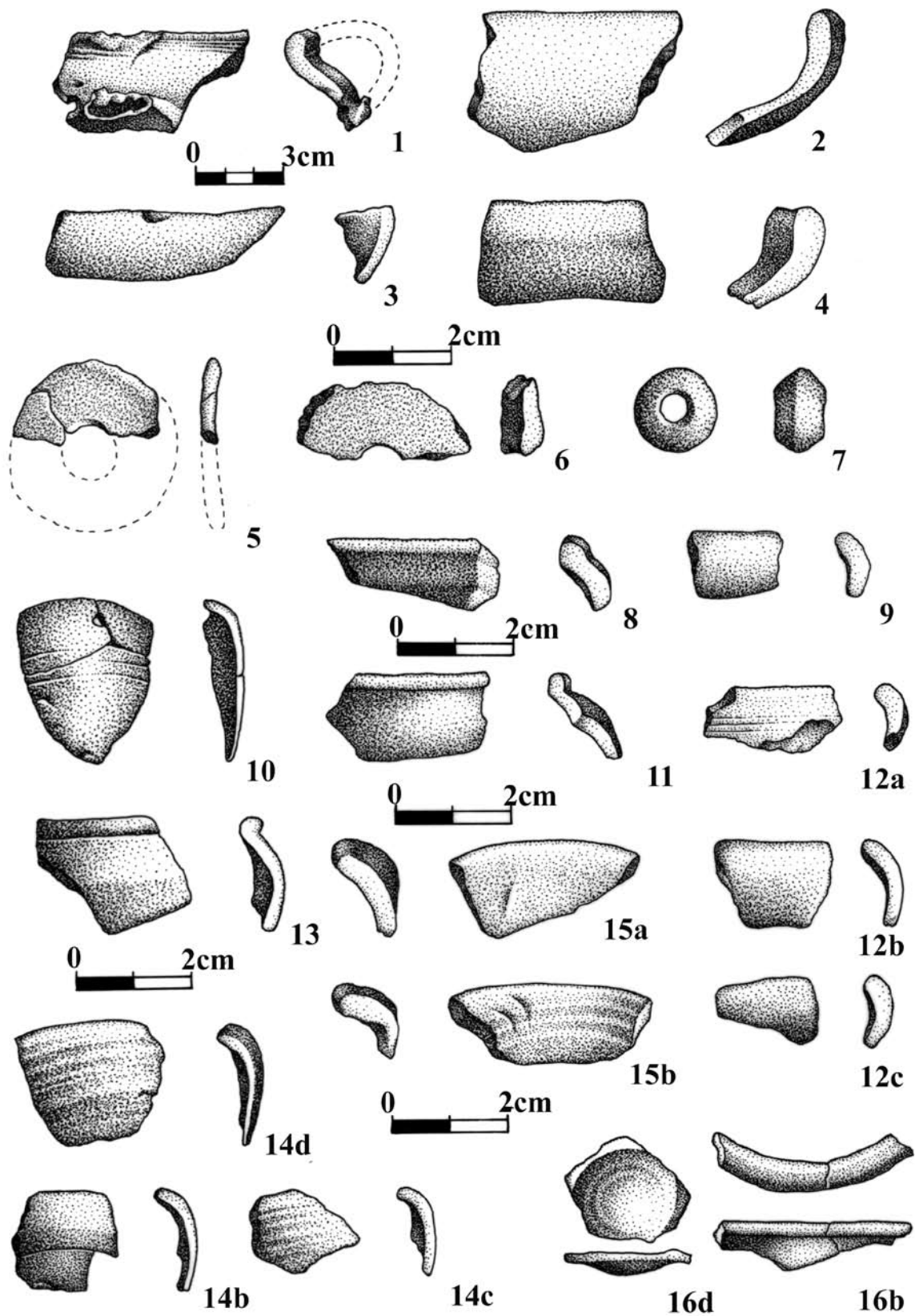
Celtic and Roman Age settlement in Ordacsehi (Hungary)

PÉTER GERGELY NÉMETH

In 1994, the archaeology team (Edit Bárdos, Szilvia Honti, Péter Gergely Németh, Péter Prander) which led by Piroška Füle, excavated the M7/S-31. archaeological site. Besides the prehistoric settlement and cemetery, Celtic and Roman age settlement and one piece of Medieval object were found. We excavated a Celtic storage pit with very few finds and two other objects (Object number: 33, 38.) which may had been part of a building. The ceramic fragments which came from an oven's firebox dated to the beginning of late-celtic period (LT-D).

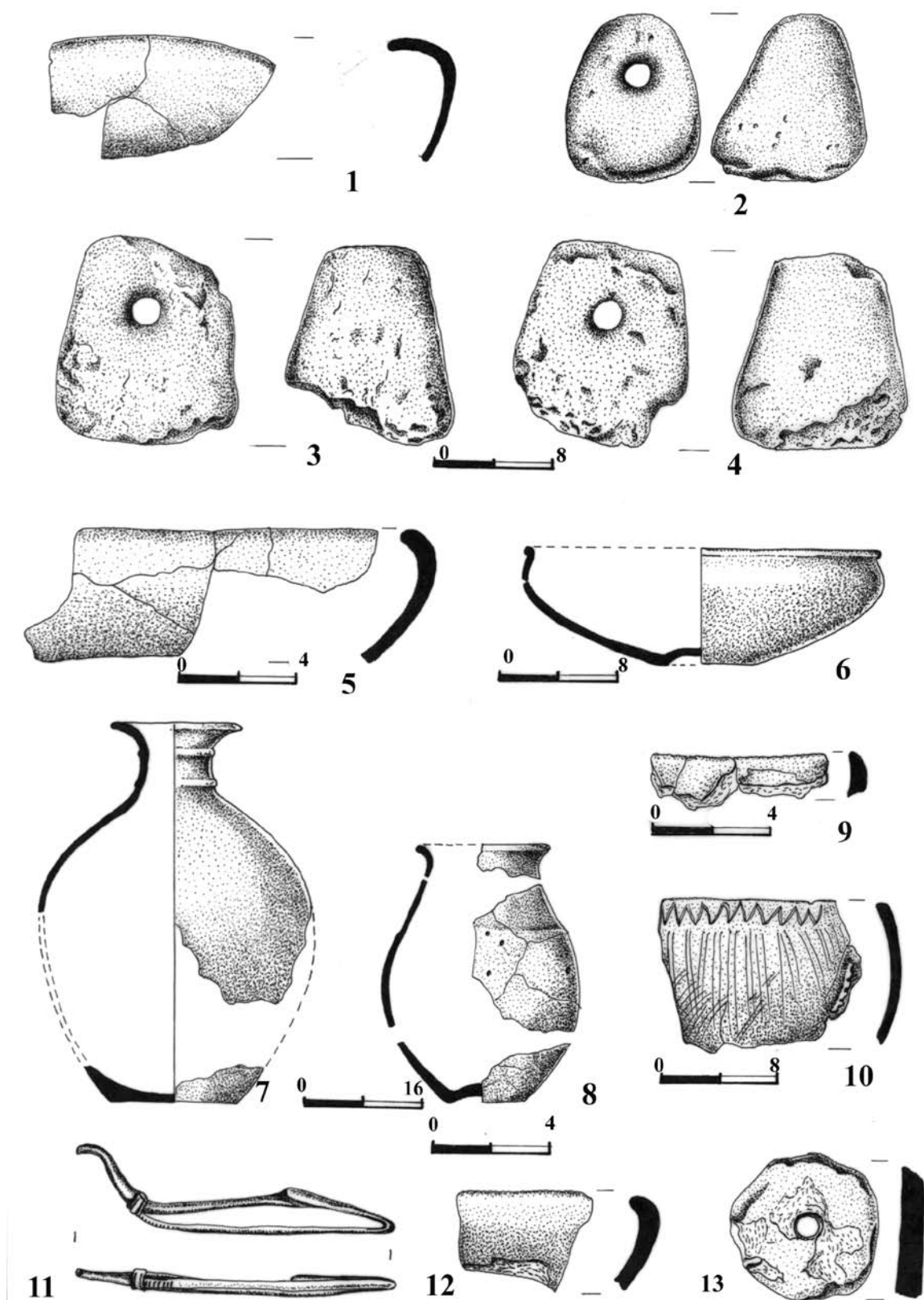
Eight objects belonged to the Roman settlement. One house (Object number 30.), one unknown building (Object number: 52.), and two pits with square form

(Objects number: 5, 17.) which ones may had been buildings, but they didn't have any floor. We also excavated four piece round and oval form pits (Objects numbers: 87, 108, 112, 188). The scattered finds which came from the surface and the prehistoric pits may indicate that the center of the Roman settlement had to be south from the excavated area. Most of the finds came from a house (Object number: 30.), a pit (Object number: 87.) and an unknown building (Object number 52.). The settlement of Ordacsehi may have existed between the middle of the 2. and the middle of the 3. century because of the finds and the similar age settlement's.

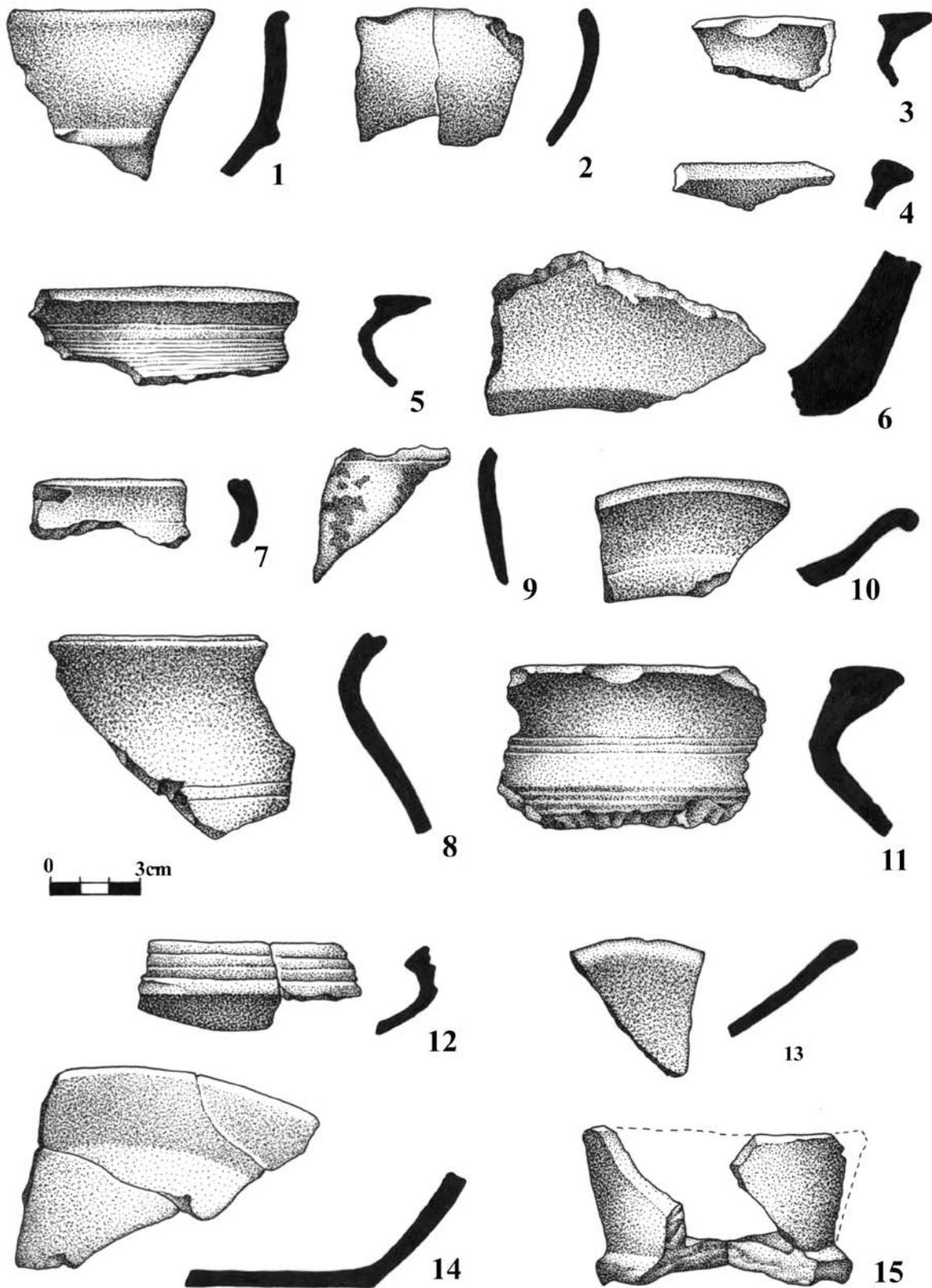
I. tábla:

1-3. 33. objektum 4-16. 38. objektum 1-9, 11-13, 15. M: 1:2 10,14,16. M: 1:4

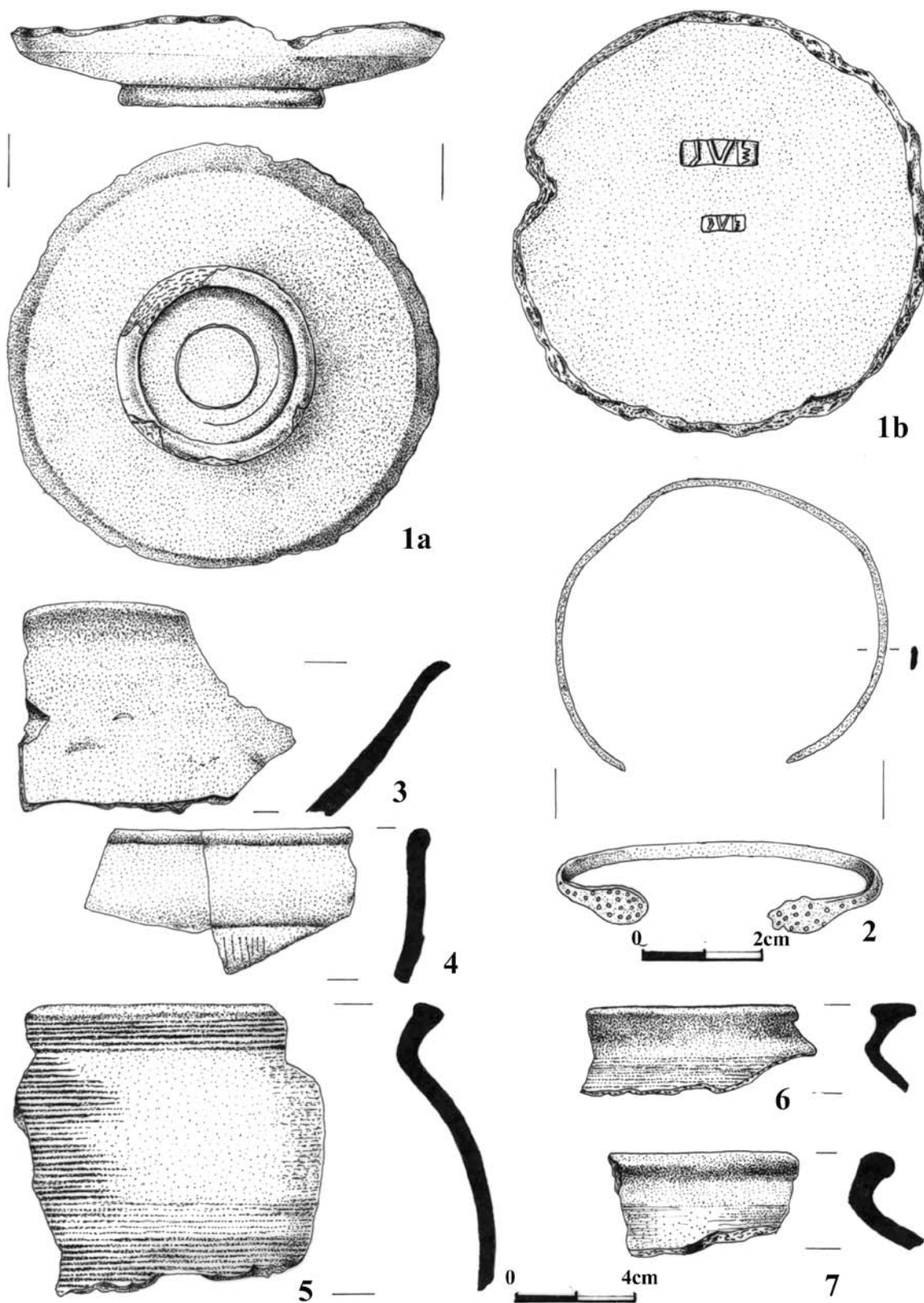

II. tábla:

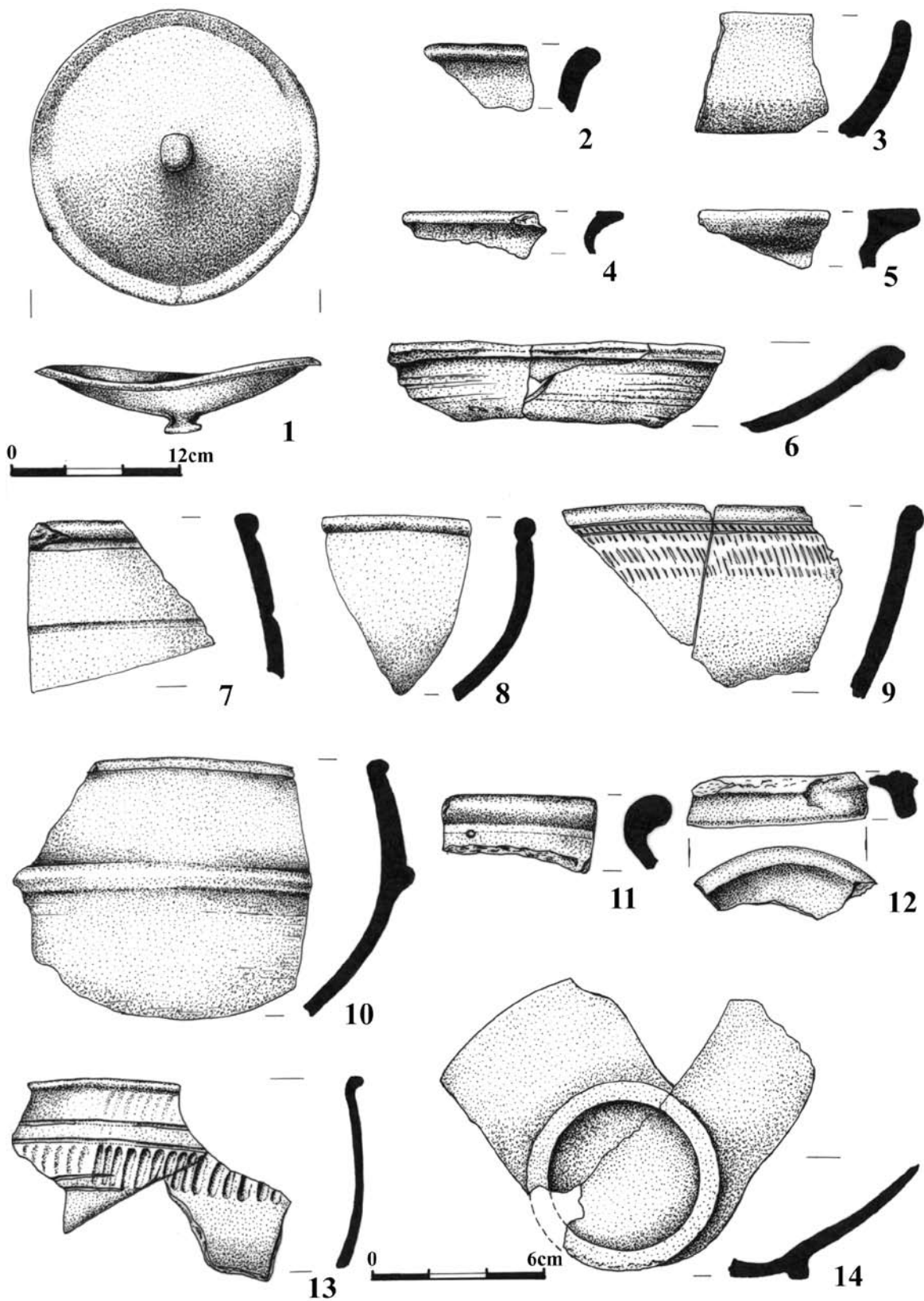
1-4. 38. objektum 5-12. 65. objektum 13. szövény 1-4, 6, 10. M: 1:4 5, 9, 11-13. M: 1:2 7-8. M: 1:8

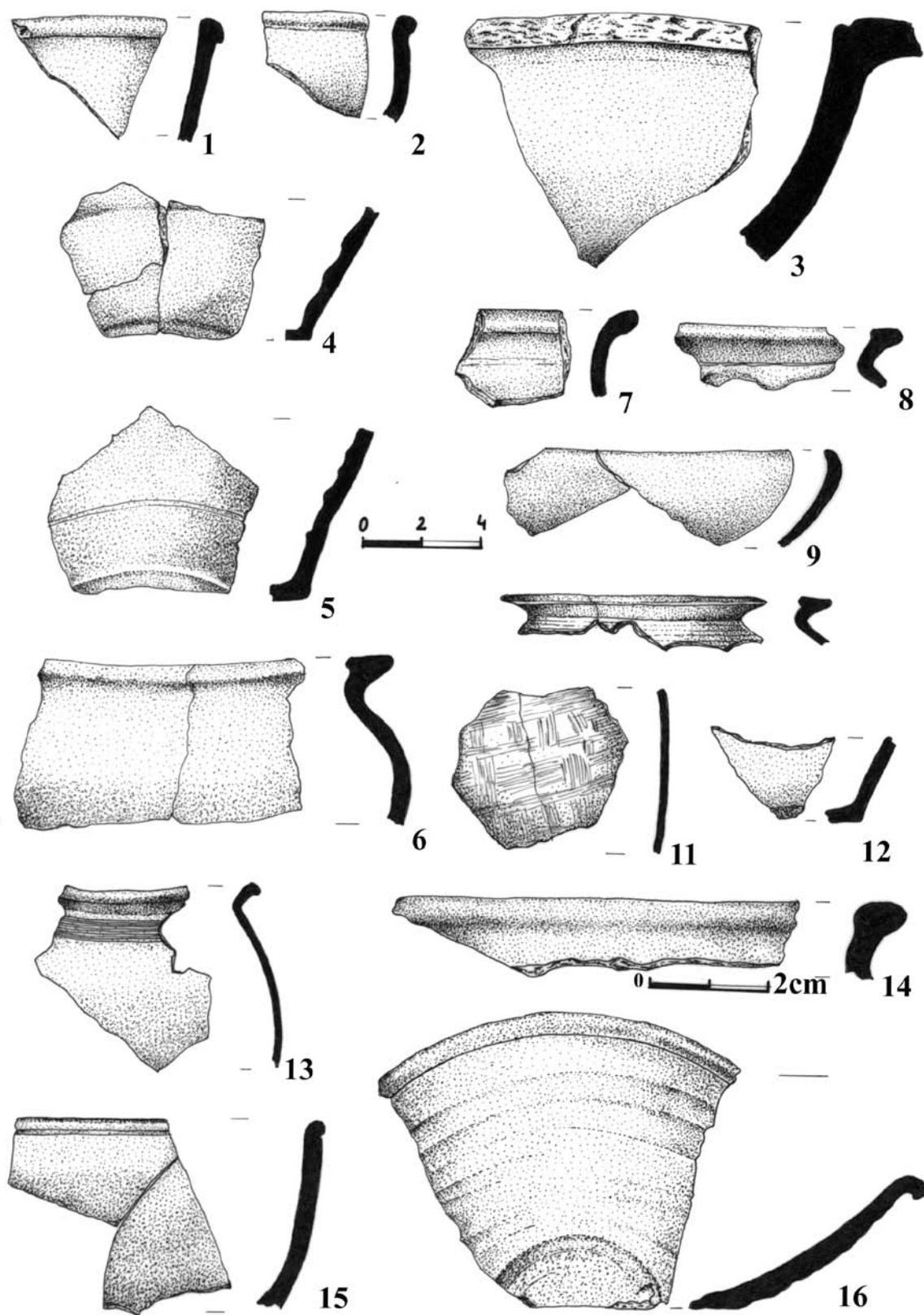
III. tábla:
1-6. 17. objektum, 7-11. 30. objektum, 12-15. 52. objektum M: 1:2

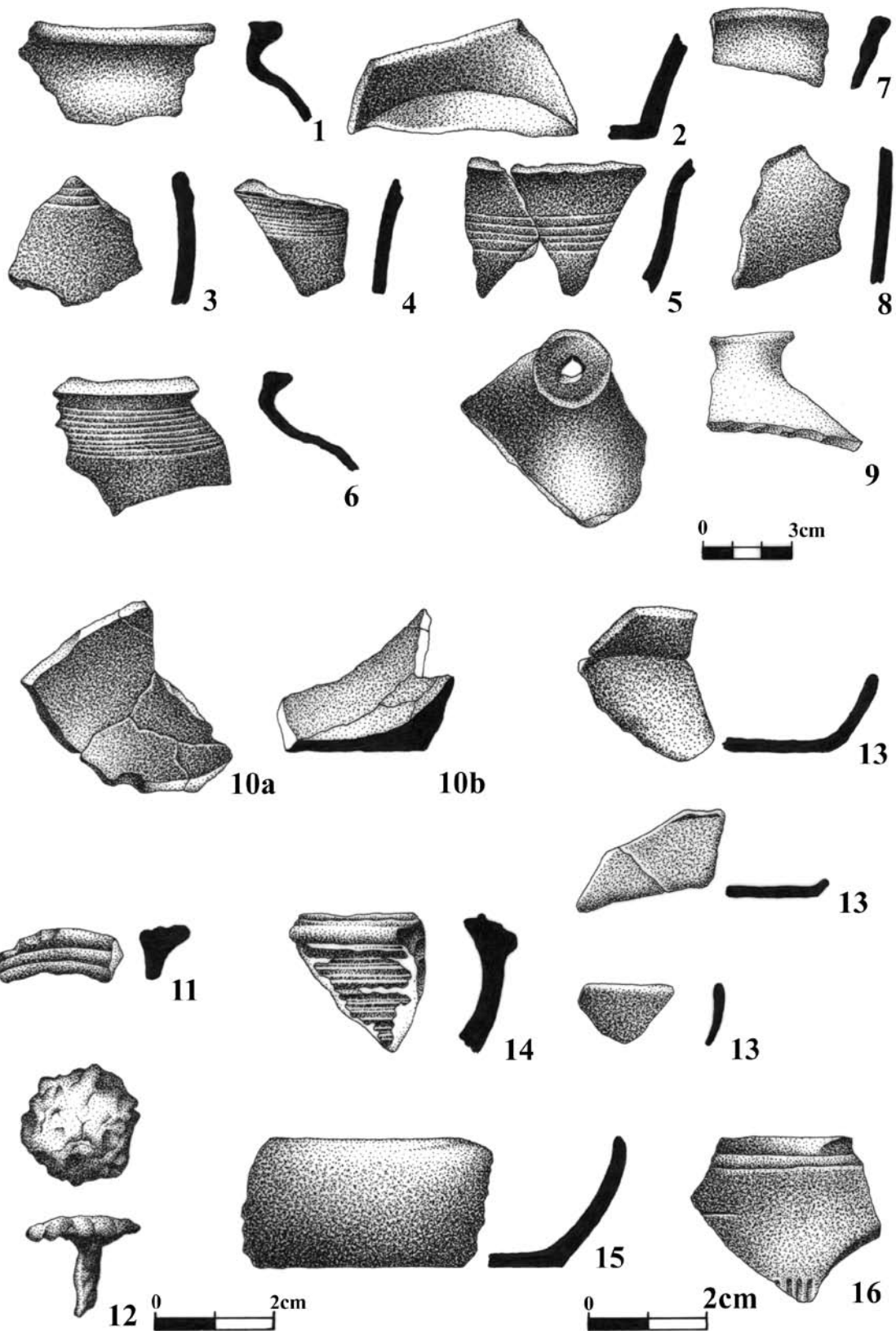
IV. tábla:
1-7. 52. objektum 1, 3-7. M: 1:2 2. M: 1:1

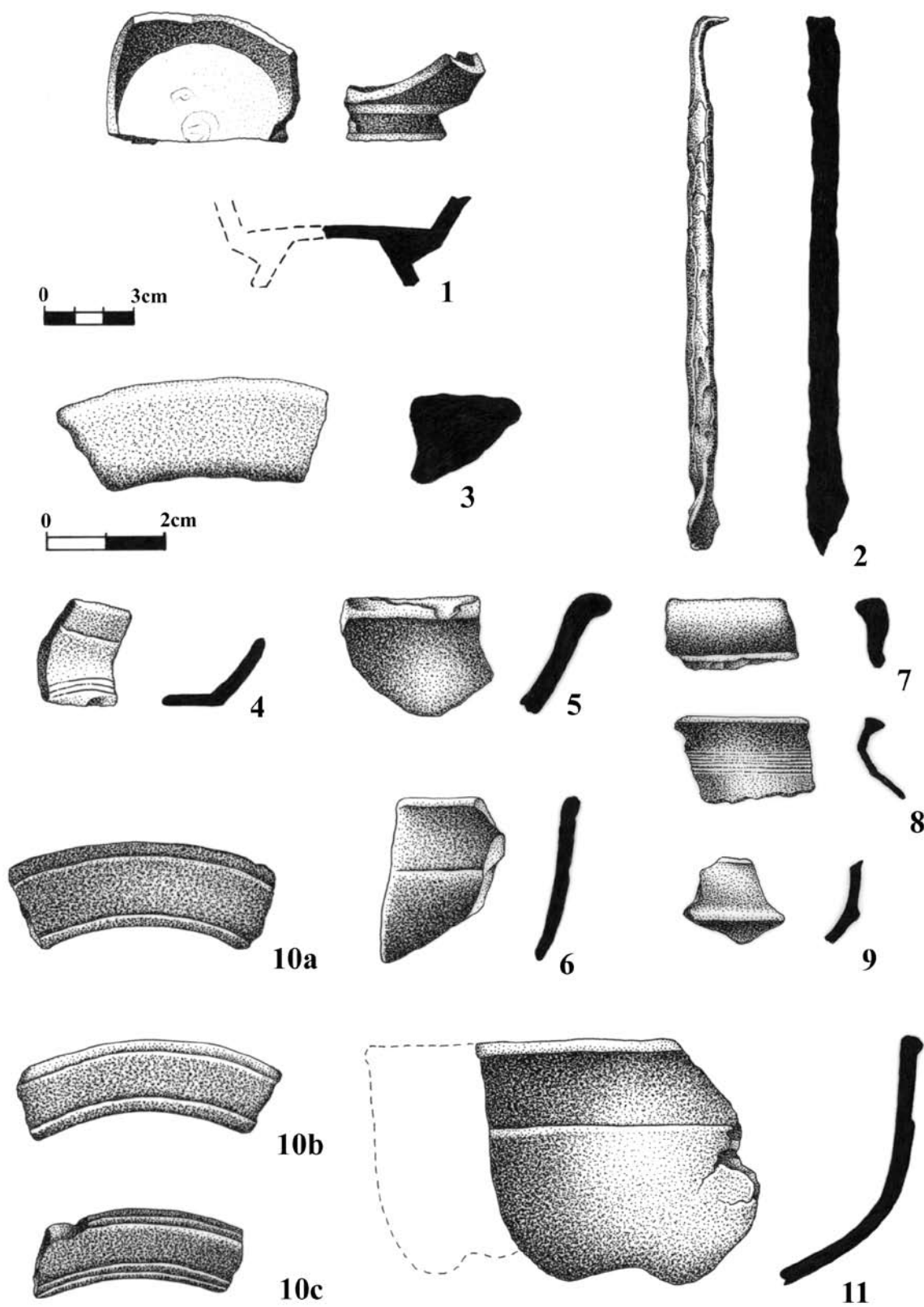
V. tábla:
 11-6. 52. objektum 7-14 87. objektum 1. M:1:4 2-14: M: 1:2

VI. tábla:
 1-16. 87. objektum 1-13, 15-16. M: 1:2 14. M:1:1

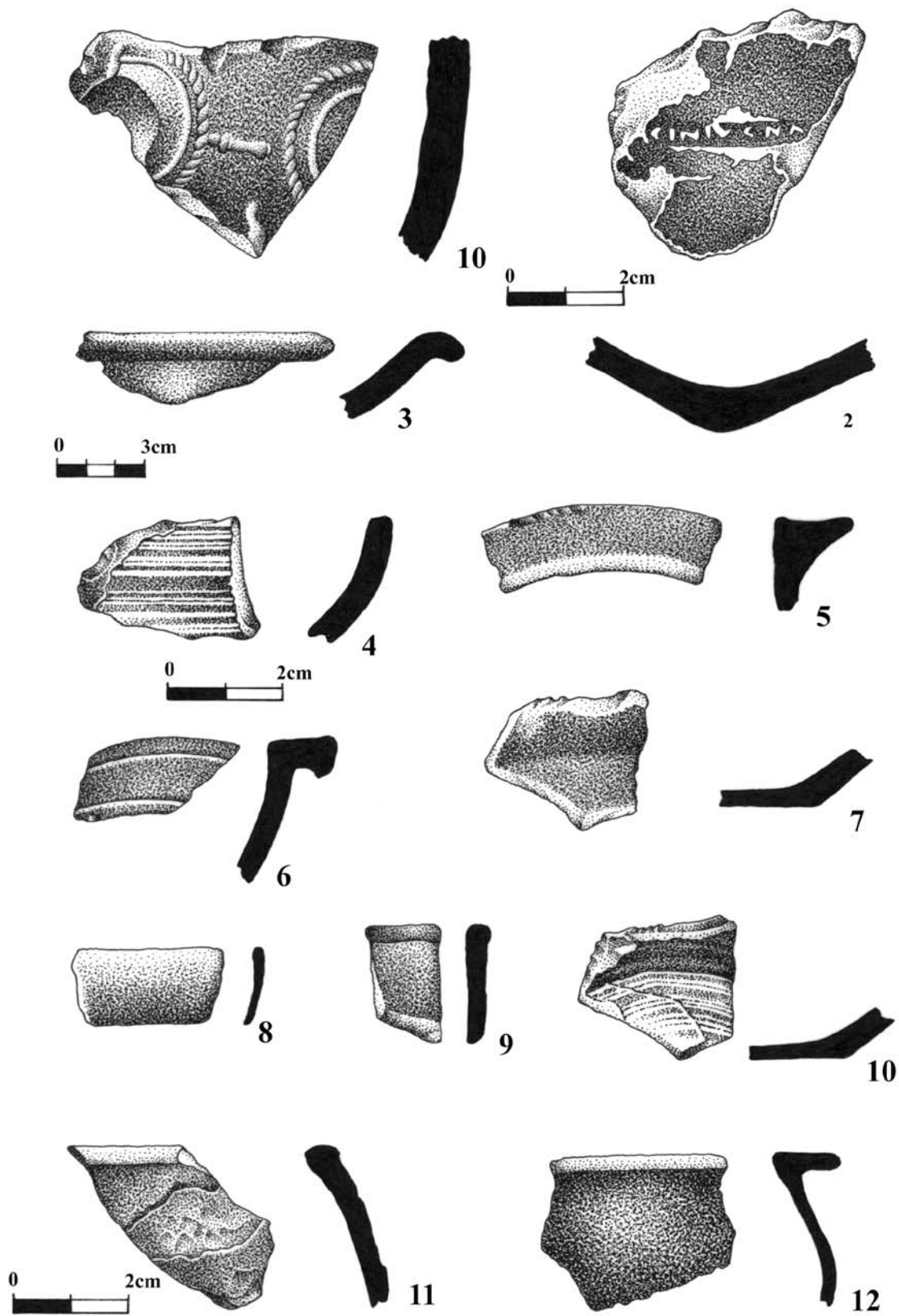

VII. tábla: 1-9. 87. objektum, 10. 108. objektum, 11-12. 112. objektum, 13. 188. objektum, 14 -16. szórvány 1-9, 15. M: 1:2 10-11. M: 1:4 12. M:1:1

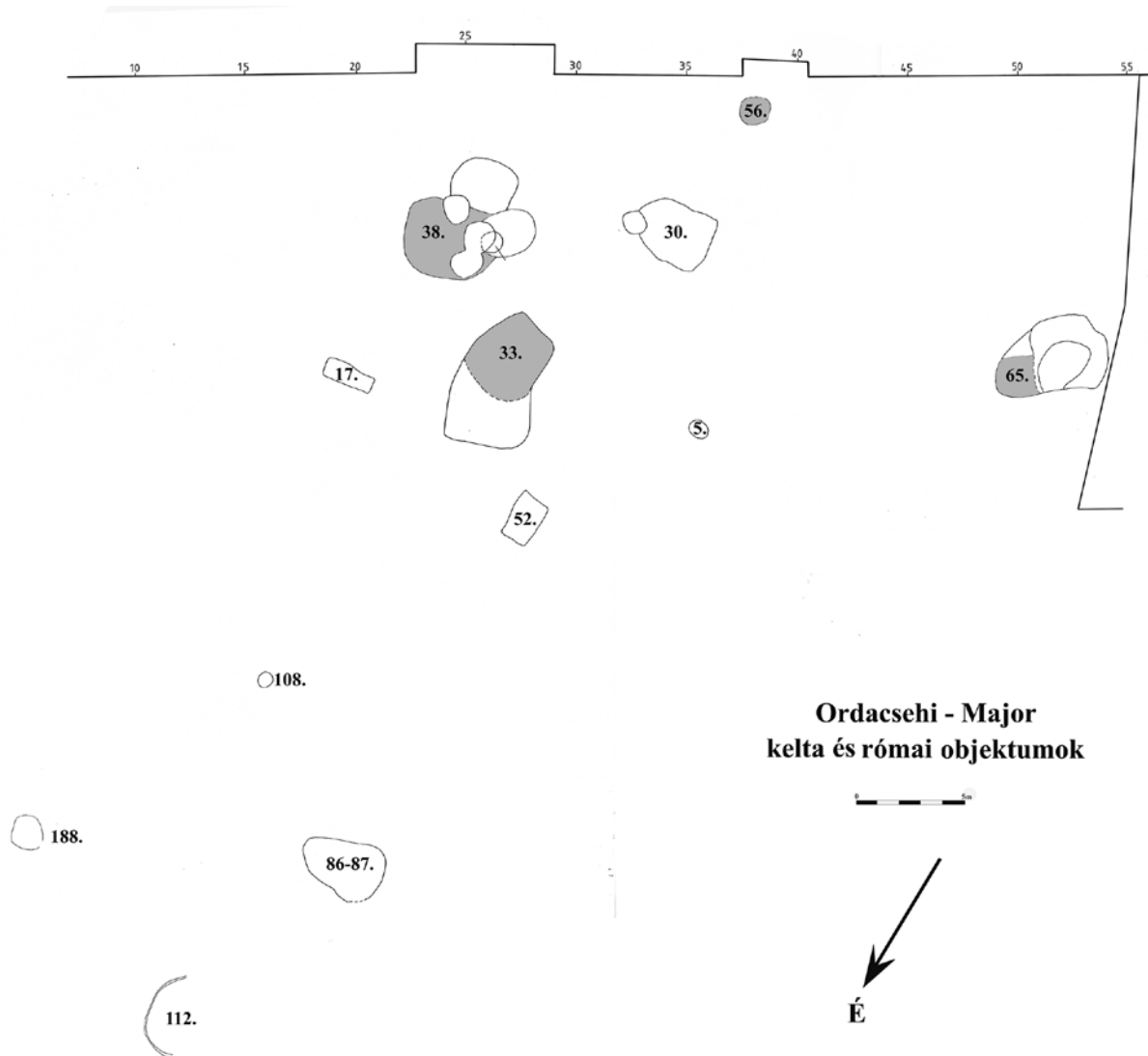

VIII. tábla:

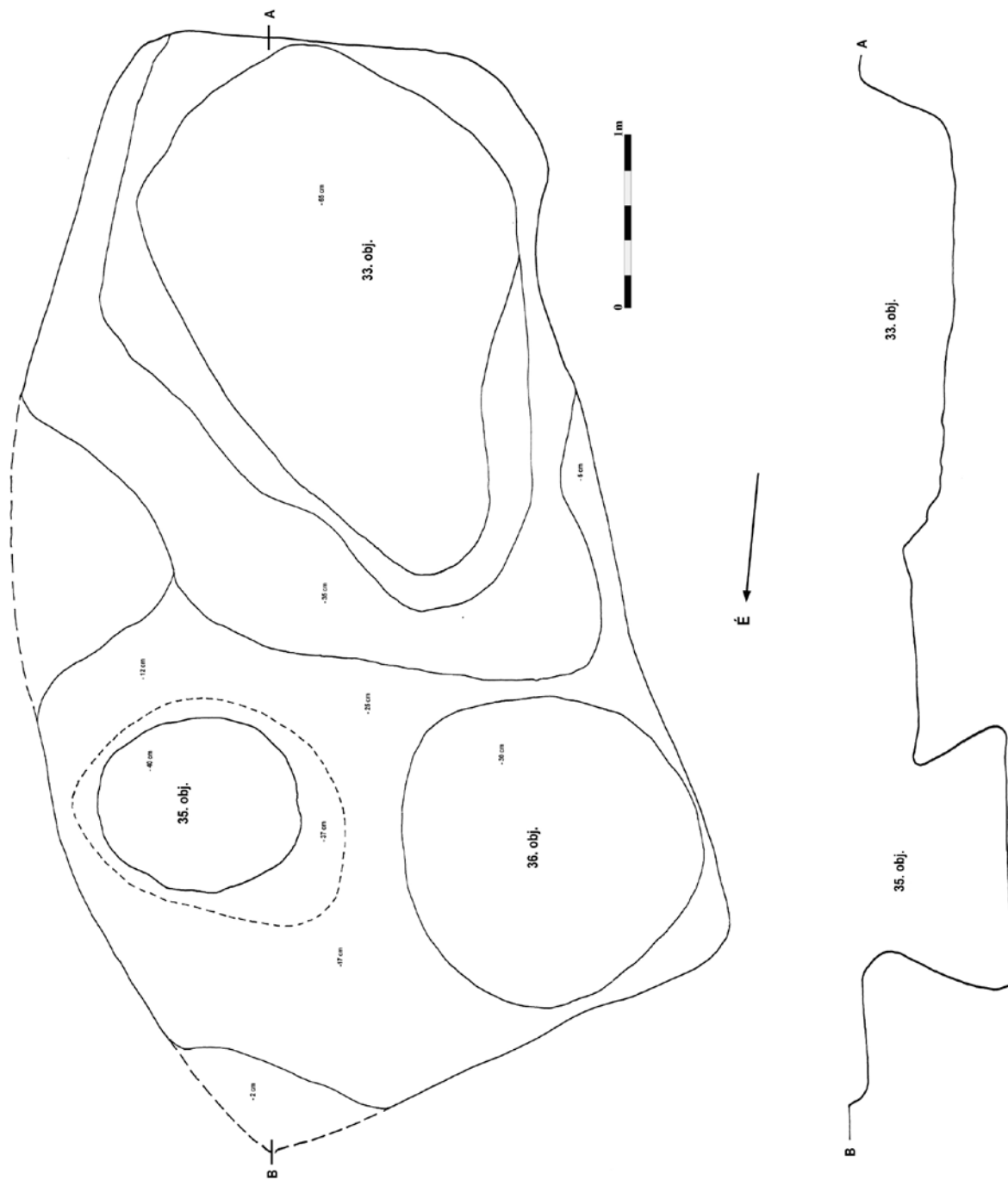
1-11. szórvány 1-2, 6-8, 10-11. M: 1:2 3. M: 1:1 4-5, 9. M 1:4.

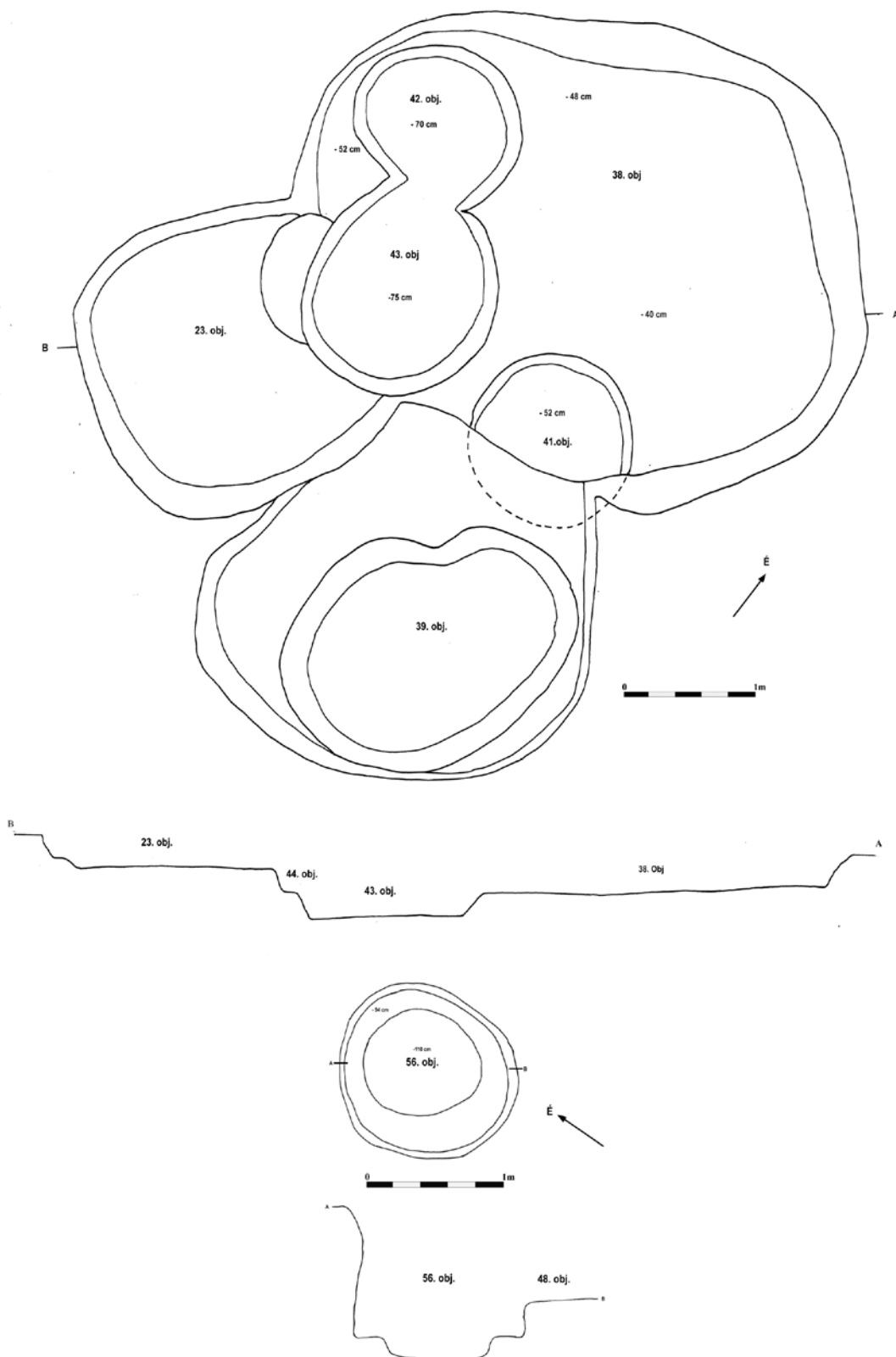
IX. tábla:
 1-12. szórvány 1-2. M: 1:1 3-7, 9-12. M: 1:2 8. M: 1:4

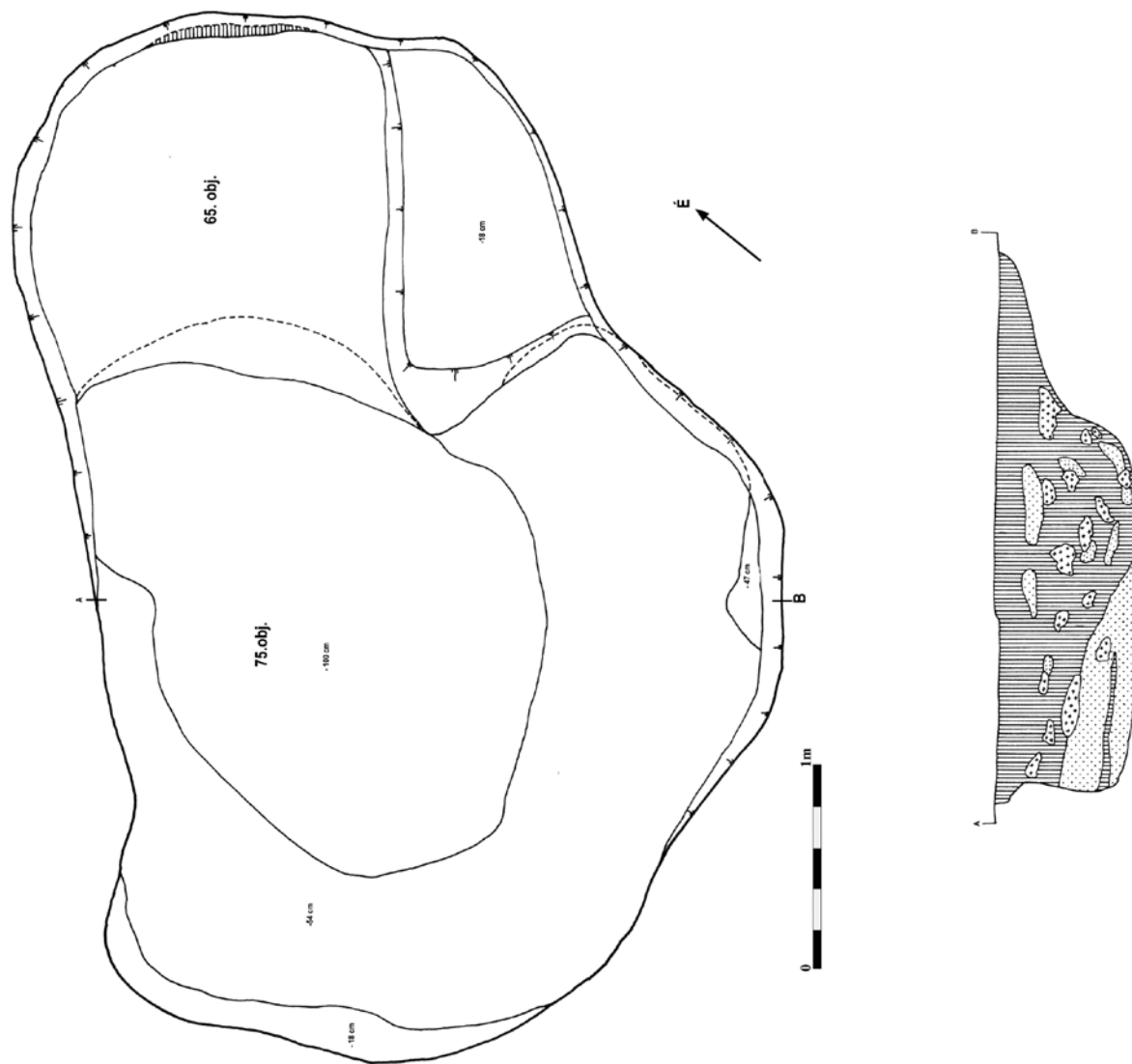
Ordacsehi - Major kelta és római objektumok

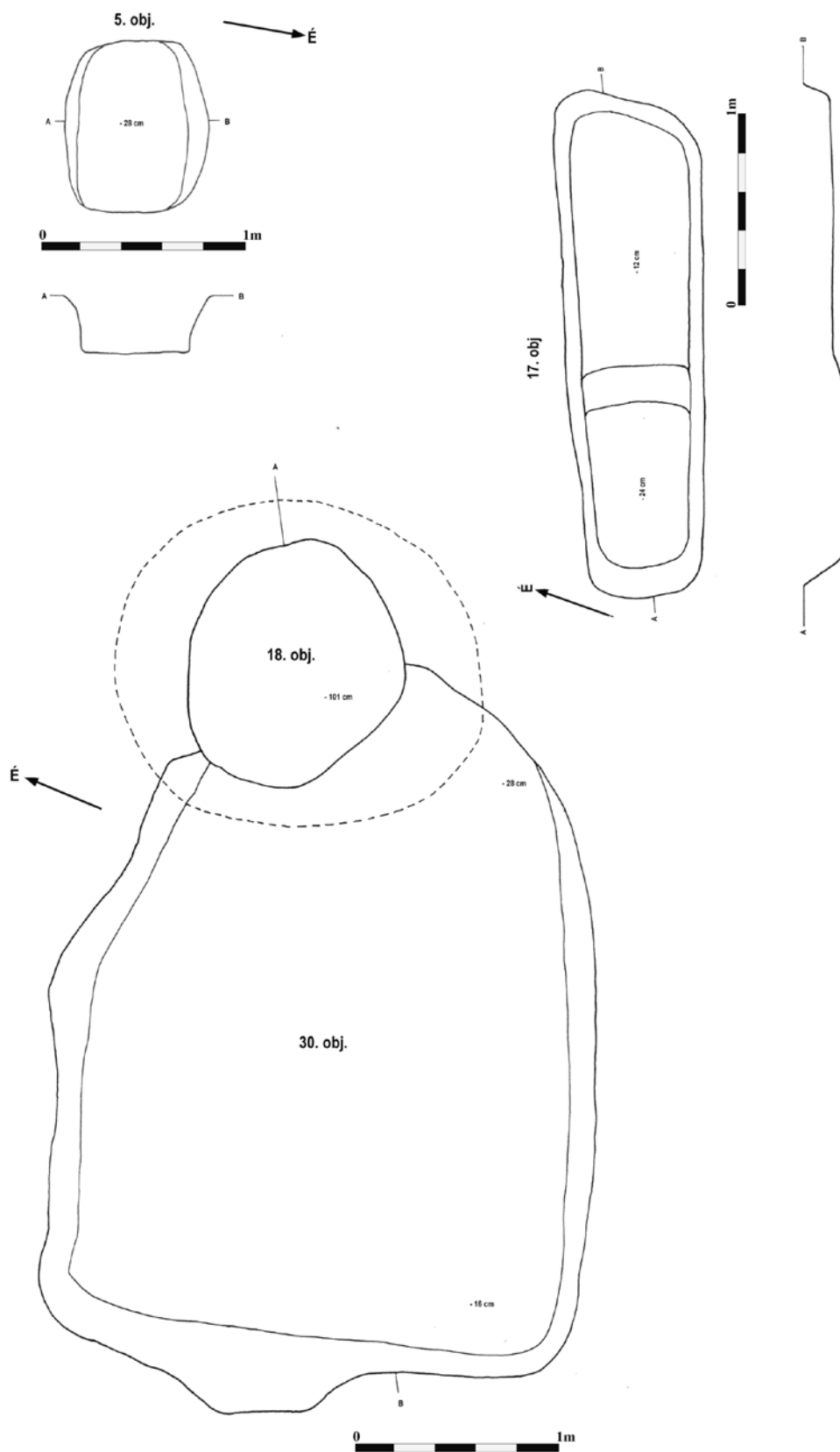
Kelta objektumok 33.objektum

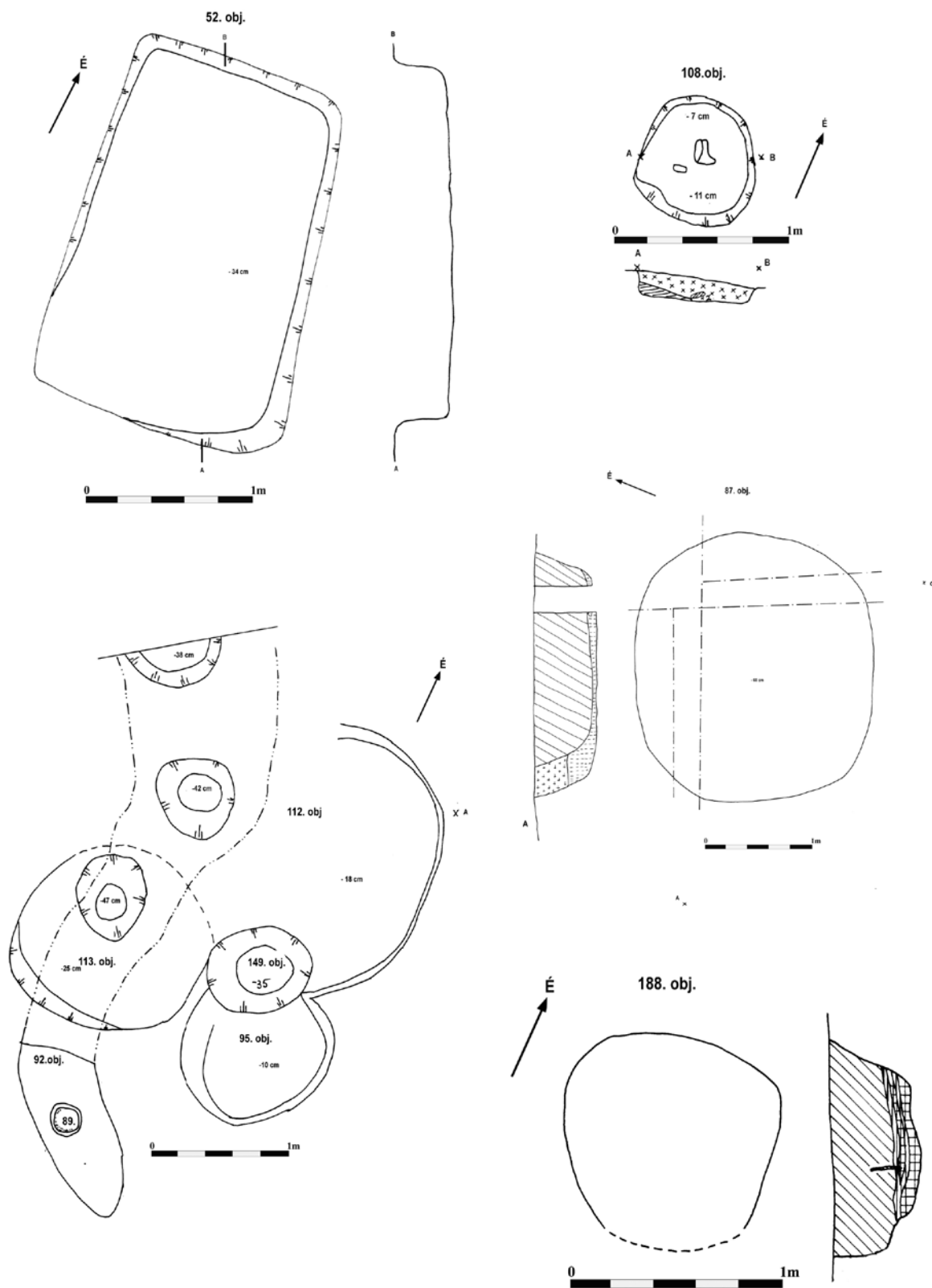
Kelta objektumok 38,56.objektum

Kelta objektumok 65.objektum

Római objektumok 5,17,30. Objektum

Római objektumok 52,87,108,112,188.objektum